

ҚИНФИР ИШ КЕЛТИРАР ТАШВИШ

...амалга оширилган тадбирлар давомийа бюджетга жами 429,7 млн. сўм қўшимча маблағлар ҳисоб-даниб шундан 211,9 млн. сўми ундирилиши таъминланди.

3 бет

ОИЛА — МУҲИМ ТАРБИЯ МАСКАНИ

Энди ўйлаб кўрсан, ўртоғимнинг отаси тарбияга нотўғри ёндашган экан. У болаварининг ўқиб-ўрганишлари учун ҳамма имкониятни яратибди-ю, ўзи бунга ўрناк бўлмаган экан.

4 бет

НАФАҚАХЎР «ЎЛИК ЖОН»ЛАР

— Мен ўлган пенсионернинг фамилиясини тўлов ведомостига киритаман. Сиз хайрон бўлмасдан, унга ҳам ҳисобланган нафақа пулини кўшиб олиб, менга берасиз. — Суриштириб қолишса...

10 бет

«БОТАНИКА БОҒИ»НИНГ СИРИ

...уй бекаси ҳаммаёқни гувага тўладириб, бадконида катта тувақая кўкнори ҳам ўстираркан. — Шивирадаки сержант. — Бу аёл оддий гул ишибози эмасга ўхшайди...

12 бет

Нидо

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI BOSH
PROKURATURASINING
NASHRI

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

2008-yil 24-aprel, № 17 (590)

РЕПОРТАЖ

Матонат мактаби

Эрталаб соат ўн. Фарғона вилоят Мудофаа ишлари бошқармаси биноси олдидаги кўча одатидан кўра гавжум. Ота-оналар, қариндош-уруғлар фарзандлари, ака-укаларининг муддатли ҳарбий хизматга қузатгани келишган.

— Ўғлимни ҳарбий хизматни ўташга лойиқ топганларидан беҳад мамнунман, — деди дангаралик Мўминжон Эсонов. — Зеро, Ватан мудофеасига шай туриш ҳар бир йигитнинг, фуқаронинг бурчи. Армияда чинқади, ички бир интизом шаклланиб, кейинчалик барча ишларида кўл келади. Мудофаа ишлари бошқармаси ичкарисида бугун ҳарбий хизматга жўнатилган йигитлар бўлима-бўлима шаклида саф тортишган. Ҳаммаларининг эгниларида бир хилда, сибҳранг спорт костюмлари, Фарғона шаҳар мудофаа ишлари бўлимига бошлиғи полковник Р.Қодиров йигитларга йўл-йўриқлар беради. — Ҳаммаларингга ҳозир йўл учун бадал пуллари тарқатилади. Митингдан кейин сизларга дастурхон мунтазир. Сўнгра вокзалда яқинларинг,

ота-оналаринг билан хайрлашишга вақт берилади. Борган ҳарбий қисмларинг да ҳарбий иш асосларини пухта эгаллайсизлар. Ота-оналарингиз юзини ерга қаратмаслик учун ҳарбий интизомга қатъий амал қиласизлар. Сафдан тарқалишга рухсат берилгач, йигитлар дилида кечаётган ҳис-туйғулар билан қизиқдим. — Риштоннинг Жалоёр қишлоғиданман, — деди Шавкатжон Турдиев. — Оилада уч фарзандим. Иккита опам бор. «Ватанпарвар» ташиқлотининг Қўқондаги автомобил мактабида ҳайдовчилик касбига ўқидим. Ота-онам ҳарбий хизматни ўташ йигит қишига ҳам қарз, ҳам фарз деб ўқитдириган. Хизматда ҳарбий иш бўлган ҳайдовчилик касбини пухта

эгаллаш ниятидаман. Насиб қилса, олий билим даргоҳида ўқийман... Ун саккиз бешга кирган, Кува туманининг Қорашоқ қишлоғилик Исломидин Мадрахимовлар оиласида ҳам уч фарзанд бўлиб, у кенжа ўғил. 44-ўрта мактабни аъло баҳоларга битирган. Дадаси Ҳақимжон аканинг касби электромонтёр. — «Ватанпарвар» ташиқлотида алоқачиликка ўқидим, — деди И.Мадрахимов. — Дадам, аямлар қузатгани, оқ йўл тилагани келишган. Худо хоҳласа, ҳарбий хизматни намунали ўтайман. Янги дўстлар орттираман. (Давоми 4-бетда).

ТАЖРИБА ВА АМАЛИЁТ ҚОНУНЧИЛИК ТАРҒИБОТИГА БАҒИШЛАНДИ

18 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида «Жамият аъзоларининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда ОАВнинг ўрни ва аҳамияти» мавзусидаги ўқув семинари ўтказилди. Унда вазирлик марказий аппарати ҳамда ҳудудий бошқармаларининг ахборот хизматли ходимлари, ҳуқуқ-тартибот органлари масъул ходимлари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этишди. Адлия вазирининг биринчи ўринбосари А.Аҳмедов анжумани кириш сўзи билан очар экан, мазкур тадбирни ташкил этишдан қўзланган мақсад марказий ва маҳаллий ОАВда ёритилаётган адлия тизимига оид материалларнинг сифатини яхшилаш, тизимда ахборот хизматига бириктирилган ходимлар малакасини ошириш ҳамда ОАВлари ходимлари билан ўзаро ҳамкорликни янада мустаҳкамлашдан иборат эканлигини таъкидлаб ўтди.

Семинар кун тартибига кўра «Қонун ҳужжатлар тарғиботида ОАВнинг роли», «Тизим фаолиятини телевидение

ва радио орқали ёритиш усуллари», «Ҳуқуқий мавзудаги материалларни сифатли ёритишда журналист маҳорати» мавзулари юзасидан тажрибали экспертларнинг маърузалари тингланди. Мазкур тадбирда амалга оширилаётган ижобий ишлар билан бир қаторда ҳал этилиши лозим бўлган камчиликларга ҳам эътибор қаратилди. Хусусан, тайёрланаётган материалларнинг ҳаммаси ҳам мазмун ва сифат нўқтаи назардан етарли даражада мукамал эмаслиги, аксариятда таҳлил етишмаслигига эътибор қаратилди.

Мазкур камчиликларни бартараф этиш, ОАВдан умумий фойдаланиш, материаллар мазмундорлигини янада ошириш юзасидан мутахассисларнинг кўрсатма ва тавсиялари берилди. Анжуман сўнгида ОАВ ва адлия идоралари ходимлари учун «Энг яхши телеваҳа», «Энг яхши мақола», «Энг яхши радиоэшитириш» ва «Энг яхши Интернет материали» танловлари эълон қилинди.

Ўз мухбиримиз

АНЖУМАН

Ҳуқуқий журналистика давр талаби

Мамлакатимизда кечаётган ҳуқуқий демократик ислохотлар даврида ҳуқуқий журналистикани ривожлантириш ва малакали мутахассисларни тайёрлаш давр талабига айланмоқда. Журналист кадрларнинг малакасини ошириш мақсадида 2008 йил 21 апрелдан Бош прокуратуранинг Олий ўқув курсларида прокуратура органлари муассислигидаги ҳуқуқий нашрларнинг журналист ходимлари

учун «Ҳуқуқий журналистика: касбий кўникмалар ва тажрибалар» мавзусида ўқув машғулоти бoшланди. Машғулотларнинг юқори савияда ўтишини таъминлаш мақсадида Олий ўқув курслари бошлиғи, юридик фанлари доктори Толибжон Умаров ва ўқитувчилар томонидан илмий-амалий дарслар олиб бoрилмақда. Машғулотлар серкирра бўлишида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати О.Усаров,

Миллий форз ва мафкура илмий-амалий маркази раҳбарининг ўринбосари Ш.Тураев, Республика Манавият-тарғибот маркази раҳбари М.Ҳожиматов, Миллий телерадиокомпания шарҳловчилари Қ.Каримбеков ва М.Аскарлова, республика газеталарининг бош муҳаррирлари ва Бош прокуратура масъул ходимларининг маърузалари тингланмоқда. Машғулотларда прокуратура

органларининг вазифалари, ҳуқуқ-тартибот органларининг фаолиятига ошқоралик беришда оммавий ахборот воситалари ва матбуотнинг роли, жамоатчилик фикрини ўрганиш ва шакллантириш, ихтисослашган журналистикани ривожлантириш зарурати каби масалалар муҳокама қилинмоқда. Амалий машғулотларда тингловчилар ўзаро малака ва тажрибалари хусусида фикр алмашишмоқда.

Олий ўқув курсларда ўтказилаётган машғулотларнинг таъсирчанлиги ва самарасини ошириш борасида тингловчилар билан кўргазмавий-амалий машғулотлар олиб бoриллапти. Келгусида бундай машғулотлар ўз самарасини бериб, ҳуқуқий мавзуда қалам тебратётган журналистларга маёқ вазиқасини ўтаса ажаб эмас. Ўз мухбиримиз

Фарғона вилоят прокуратура-си томонидан қишлоқ хўжалиги-да ерларни фермер хўжаликлари, корхона ва муассасалар, фуқаро-ларга берилишининг қонуний-лиги ўрганилиб таҳлил қилинди. Аксарият ер эгалари ердан мақ-садли фойдаланишга тўғри. Шу билан бирга ушбу соҳада қонунбу-зилиш ҳолатлари аниқланди. 29 та фермер хўжаликлари, 2 та бош-қа корхоналар ердан унумли фой-даланиш ва муҳофаза қилиш бо-

Баъзи фермер хўжаликларига бо-лар барпо қилиш, фуқароларга деҳқон хўжалиги юритиш учун ер майдонларини бириктиришда қонунбузилишига йўл қўйилган, аниқроғи қарорлар қабул қилини-шига асос бўлган ҳужжатлар те-гишли тартибда илова қилинма-ган. Мисол учун туман ҳокими-лиги қарорига кўра М.Деҳқонов номи ширкат хўжалигини туга-тиш комиссиясининг қарорлари тасдиқланиб, 28 нафар фуқаро-

«Ер кодекси»нинг 37 ва 41-моддалари талабларига зид равиш-да туман ҳокимининг қарори билан Чанг қишлоғида яшовчи Ф.Ма-мажоновга тегишли 0,1 гектар то-морқа ер майдони янги артезиан-қудуғи ва ичимлик сув тармоғи қуриш учун ажратиб берилган. Ер майдони кимга ажратилгани кўрсатилмаган. Ф.Мамажоновга бошқа ер майдони ҳавола этилма-ган. Кодекснинг 86-моддасига мувофиқ унга етказилган моддий

ланмаган. Ер лойиҳаси тузилма-ган, балл банитети кўрсатилма-ган.
Туман ҳокимлигининг ерга оид масалалар билан шугулланувчи мансабдорлари ўз хизмат вазира-ларига совуққонлик билан қараш-ган. Риштон, Оқ ер, Бешкапа, Тула, Оқ олтин, Зоҳидон қишлоқ фуқаролар йиғинлари, Риштон шаҳрида 1990-1998 йилларда то-морқа учун ер участкаси олган 126 нафар фуқаролар ҳозиргача қури-

ли ва «Нурсух» ММТПларнинг ҳудудларидаги 1,3 гектар ер май-донларини Бузуққўрғон ва Охта-Тағоб қишлоқларида яшовчи 14 нафар фуқароларга ҳеч қандай асо-сиз бериб юборишган. Ҳозирда ўзбошимча мансабдорлар жиноий жавобгарликка тортилди.
Фарғона туманидаги Чимён ММТПда бошқоқли дондардан бўшган майдонларни шудгорлаш бўйича фермер хўжаликлари билан тузилган шартномалар бажа-

ЕРДАН МАҚСАДЛИ ФОЙДАЛАНИЛЯПТИМИ?

расида қонунларга риоя қилиш-маган.

Ерни фермер хўжаликларига бириктириш борасида ҳам қонун талаблари бузилган. Чунотчи, Уч-кўприк туманида «Ер участкала-рини фермер хўжаликларига узоқ муддатга ижарага бериш тартиби тўғрисида»ги низоом талабларига зид иш тутилди, айрим фуқаролар ва юридик шахсларга тегишли қурилиш тугалланган объектлар-нинг ҳужжатлари илова қилин-масдан фойдаланишга топшириш ҳақида қарорлар қабул қилинган.

ларга фермер хўжаликлари таш-кил этиш учун 554 гектар қўшим-ча ер майдонлари ажратиб берил-ган. Лекин, ушбу фермер хўжа-ликлари фаолиятининг турлари белгиланмаган, тугатиш комис-сияси йиғилишлари қарорлари илова қилинмаган, ер майдонла-рининг унумдорлик баллари ба-нитети кўрсатилмаган. Туман до-имий комиссиясининг даълолат-номаси 1 йилдан сўнг тасдиқлан-ган. Бу эса фермер хўжаликлари давлат рўйхатидан ўтказилишига тўсқинлик қилган.

зарар тўлиқ қопланмаган.

Фуқаро А.Ақбарова 2000 йил ноябрь ойида гишт цехи қуриш учун 1 гектар ер майдони ажра-тилган. Карьер бўлмагани сабаб-ли 2007 йили туман ҳокими қаро-рига кўра 0,93 гектаридан боғ бар-по этишга руҳсат берилган. Бироқ бунгача, 2000 йилги туман ҳокими қарори бекор қилиниб, ер туман захирасига қайтариб олинмаган. 7 йил мобайнида ушбу ердан нима мақсадда фой-даланилгани, солиқ тўловлари тўланган ёки тўланмагани аниқ-

лишни бошламаган бўлсалар-да, ушбу томорқаларни бошқа муҳ-тож фуқароларга олиб бериш ма-саласи кўриб чиқилмаган. А.Тура-қулов, Х.Мамараҳимов, А.Холи-қоваларнинг томорқа учун ер сўраб берган аризалари туман Ер ка-дастр бўлими бошлиғи Н.Оли-мовга юборилган. 6 ойдан тортиб 1 йил мобайнида аризалар кўриб чиқилмаган, фуқароларга жавоб ёзилмаган.

Ўзбекистон тумани Ер ресурслари ва давлат кадастр бўлими мансабдорлари Фодур Гулом ном-

рилмаган. Аслида шудгорланма-ган 2562 гектар ер майдонлари ҳисоботларга кўшиб ёзилган. Кор-хона мансабдор шахсларига нис-батан жиноят иши қўзғатилди.

Бу борадаги қонунчилик ҳолати вилоятдаги тегишли идоралар-нинг раҳбарлари, масъул ходим-лари иштирокида муҳокама қили-ниб, қонунбузилишларнинг ол-дини олиш чора-тадбирлари бел-гиланди.

Баҳром Жўраев,
Фарғона вилоят
прокуратураси бўлими прокурори

ЭНДИ ҚАДАМИНИ БИЛИБ БОСАДИ

«Сурхондарё озиқ-овқат моллари» ОТАЖ улгуржи базасига қарашли 52-дўкonda сотуви бўлиб ишлаб келаётган Абдулфайз Ҳодиев кўнларнинг бирида нима бўлди-ю, нафсига эрк бериб юборганини ўзи ҳам билмай қолди. У Қумқўрғон тумани «Ўзбекистон» сувдан фойдаланувчилар уюмчаси ҳудудидида бир неча маҳалла аҳолисига тарқатилиши лозим бўлган ун ва ўсимлик ёғининг бир қисmini эгаларига тарқатмай, ўзлаштириб юборди.

Маҳалла одамлари ҳам анойи эмас. Ҳалол луқмаларига чанг солган сотувчининг кирдиқорларини фош этувчилар ҳам топилди. «Чуқурия» маҳалласида яшовчи фуқаролар унинг қилмиши ҳақида юқори инстанция-га шикоят хати йўлладилар.

Аниқланишича, 2007 йилнинг июль-август ойлари мобайнида вилоят ва туман ҳокимликлари томонидан тасдиқланган дислокациялар асосида А.Ҳодиевга «Чуқурия», «Шероziй», «Исломобод» ва «Галаба» маҳаллалари аҳолисига тарқатиш учун 25,2 тонна ун ва 1,7 тонна ўсимлик ёғи берилган. Мутахассислар жалб қилиниб ўтказилган текширишда А.Ҳодиев 283 минг сўмлик 900 кг. ун ҳамда 390 минг сўмлик 300 кг.ўсимлик ёғини ўзлаштир-гани маълум бўлди.

Прокуратуранинг аралашуви билан юлғич томонидан етказилган мод-дий зарарнинг ўрни тўлиқ қопланиб, юзлаб фуқароларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Хўш, А.Ҳодиевга нисбатан қандай жазо қўланилди? Кечиримчилик тамойилига амал қилинган ҳолда унинг қилмишидан пушаймонлиги ҳамда зарарнинг ўрни тўлиқ қопланганлиги ҳисобга олинди. Олий Мажлис Сенати-нинг «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг ун беш йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги қарори қўланилиб, жиноят иши қўзғатиши рад этиш юзасидан қарор қабул қилинди.

Абдулфайзвий бундан буюғи: қадамини билиб босса ажаб эмас.

Хушмамат БЕКМУРАТОВ,
Сурхондарё вилоят прокуратураси бўлими катта прокурори

Қизилтепалик Баҳрон Муҳам-медов ана шу кўйга тушди. У ноябрда бозорларда сотиб юрар-ди. Мумай даромаддан босар-ту-сарини билмай қолган Баҳронни ҳатто кўни-қўшнилари бир неча марта огоҳлантирди. Унинг бу ишлари қонунга зидлигини қиш-лоқ оқсоқоллари айтганида ҳам

Ҳаёт инсонга бир марта берилди. Ана шу умр давомида элнинг назарига тушиб, ҳалол яшаб ўтиш инсоннинг ўзига боғлиқ. Ножўя қилинган биргина қадам одамни эл орасида бебурд қилиб қўйиши ҳеч гап эмас.

ЎЗГАЛАР СОҒЛИҒИ ҲИСОБИГА

ларнинг гапини бир тийинга ол-малди. Туман ДСИ ва электр тар-моқлари корхонаси ходимлари ҳамкорликда тадбир ўтказганда Баҳроннинг ҳадисини олганлардан чиқиб қолди. Текширишда у ҳам қилинди. Уйдан 300 килограмм чигит, 86 кг. ёғ ва қўлбола мой-жувоз топилди. Текширишда ту-ман электр тармоқлари корхона-сига 133,7 минг сўмлик зарар етказгани аниқланди. Чунки у яширин шехини ўзбошимчилик билан электр тармоғига улаб ол-ганди. Юқоридagi ҳолат юзаси-дан Баҳрон Муҳаммедовга нис-

батан жиноят иши қўзғатилди. Ёши салкам элликини қоралаёт-ган 6 нафар фарзанднинг отаси Баҳронни техник чигитдан тайё-рланган ёғ инсон учун зарарлиғи-ни яхши билмайди десак, хато ўйлаган бўлаемиз. Чунки буни у жуда яхши билади. У узи тайёр-лаган ёғни рўзғорида фойдалан-май, уни бозорда сотади.

Туманимиздаги «Эл овод» қиш-лоғида яшовчи Комил Тешаев ҳам техник чигитдан ёғ тайёр-лашининг ҳадисини олганлардан чиқиб қолди. Текширишда у ҳам ўзининг уйда яширинча ёғ иш-лаб чиқариш билан шугулланиб юргани маълум бўлди. Суршти-рув давомида ўзбошимчилик билан туман электр тармоғига ула-ниб, ҳатто бу корхонага 585,5 минг сўм зарар етказганлиги маъ-лум бўлди. Текширишдан сўнг Комил Тешаевдан 1 млн. 535,5 минг сўмлик товар-моддий бой-

ликлар далилий ашё сифатида олиб қўйилиб, ушбу ҳолатлар юза-сидан жиноят иши қўзғатилди.

Ҳақли савол тувилади. Яширин цехлар фаолияти ривожига қимлар «ҳисса» қўшмоқда? Албатта ўзи-

Р.ЖАББОРОВ,
Бош прокуратура ҳузуридagi СВООЖДЛКК департаментининг Қизилтепа туман бўлими бошлиғи

Юртимизда Фориш туманини билмай-диган инсон бўлмас керак. Бунинг учун машҳур «Чинор остидagi дуэль» бадий фильминг эслашинг ўзи қифоя. Туманимизнинг географик хижатдан жойлашиши ҳам ўзгача. Ҳудуди 9,54 минг кв. км. Бу Жиззах вилояти ҳудудининг 43 фоизи демакки. Туман шимол ва шимол-шарқдан Қозоғистон Республикаси, ғарбдан Самарқанд, Навоий ва Бухоро вилоятлари билан чегарадош. Туман марказидан Дарбоз аҳоли пунктигача 274 км. масофани босиб ўтиш керак бўлади. Далиллардан кўриниб турибдики, туман аҳли билан юзма-юз мулоқотлар уюштиришда ҳам муаммолар йўқ эмас.

Энди бевосита фаолиятими ҳақида тўхталадиган бўлсам, туман прокуратураси томонидан жорий йилнинг биринчи чора-гида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликла-ри, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш борасида 4 та текшириш ўтказилди. Натijasига кўра, аниқланган қонунбузи-лишларни баргараф этиш тўғрисида те-гишли идораларга 8 та тақдимнома кири-тилди.

Хусусан, «Фуқароларнинг соғлиғини сақ-лаш тўғрисида»ги Қонун ижросининг аҳво-ли юзасидан туман марказий шифохонаси-

да текшириш ўтказилганда, шифохона ха-зиначиси Ш.Тураев 1 млн. 116,5 минг сўм ҳазина пулини шахсий эҳтиёжи учун ишла-тиб юборганлиги аниқланди. Унга нисбатан ЖКнинг 167-моддаси 1-қисми билан жи-ноят иши қўзғатилди.

Туманимизда чорвачилик асосий соҳа-лардан бири ҳисобланади. Афсуски, қонун-бузарликларнинг асосий қисми ҳам ана шу соҳага тўғри келмоқда. Жумладан, туманда-ги «А.Еримбетов» ширкат хўжалиги бош

НАЗОРAT VA ИЖРО МАСЪУЛИЯТИ

қўпони А.Раҳимжонов 658 бош майда шох-ли молларнинг қамомадига йўл қўйган бўлса, ширкат хўжалиги яна бир бош қўпони М.Аҳ-метов 641 бош майда шохли молларни со-тиб, ўз эҳтиёжи учун ишлаб юборган.

Қайд этилган ҳолатлар бўйича қўпонлар А.Раҳимжонов ва М.Аҳметовларга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Туманимизда 75 мингдан ортиқ аҳоли яшайди. Уларнинг асосий қисмини ёшлар ташкил қилади. 1 та мактаб-интернати, 4 та коллеж, 70 та умумтаълим мактабидa ёшлар-имиз таълим олишмоқда. Улар ўртасида

ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олди-ни олиш борасида ҳам бир қатор самарали ишлар қилинмоқда.

Вояга етмаганларга оид қонунлар ижроси юзасидан жорий йилда ўтказилган 5 та текши-риш натижасига кўра, аниқланган қонун-бузилишларни баргараф этиш тўғрисида тегишли идораларга 6 та тақдимнома кири-тилди. Қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўймаслик хусусида 1 нафар шахс огоҳлан-тирилиб, 11 нафар шахс интизомий, 6 на-

фар шахс маъмурий жавобгарликка тортил-ди.
Юртбошимиз томонидан жорий йил-нинг «Ёшлар йили» деб эълон қилинганли-ги муносабати билан туман прокуратураси томонидан бу борада ишлаб чиқилган дасту-рлар асосида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Ёшларни ватанпарварлик руҳида, соғлом ва ақли қилиб тарбиялашда спортнинг ўрни беқийсизлигини яхши била-ми. Шу боис туман прокуратураси, ҳоким-лиги, «Қамолот» ЕИҲ туман бўлими ва бошқа мутасадди идоралар билан ҳамкор-

ликда ёшлар ўртасида турли спорт мусоба-қалари ўтказилиб, болаларнинг спортга бўлган қизиқиши рағбатлантирилиб борил-моқда. Жумладан, жорий йилнинг март ойида туманда миллий халқ ўйинлари фести-вали ўтказилди.

Тумандаги 30-умумтаълим мактаби жа-моаси эса вилоятда ўтказилган миллий халқ ўйинлари фестивалида биринчи ўринни қўлга кириштиб, жорий йилнинг 28-30 апр-ель кўнлари Бухоро шаҳрида ўтказилади-

ган республика халқ ўйинлари фестивалида вилоятимиз шарафини ҳамоя қилиш ҳуқуқини қўлга киритди.
Туман прокуратураси томонидан кўп йиллардан бую «Бекўлат» таъқондо спорт клубига яқиндан амалий ёрдам бериб ке-линмоқда. Бугунги кунда маъзур спорт клуби-да 250 нафардан зиёд туман ёшлари спорт билан шугулланмоқда. Мақсадимиз ёшлар-нинг ҳаётда ўз ўрнини топишларида амалий ёрдам кўрсатишидир.

Рашид АБДУҒАНИЕВ,
Фориш туман прокурори

САҲИФАМИЗДА: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲАМЗА ТУМАН ПРОКУРАТУРАСИ

Истиқлол йилларида юртимиз ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ҳаётида туб ислохотлар амалга ошириб келинмоқда. Бу жараён суд ҳуқуқ тизимида ҳам янги даврни бошлаб берди. Жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни ислоҳ қилиш ҳамда модернизациялашнинг кенг қўламли дастури ишлаб чиқилди.

Олиб борилаётган суд-ҳуқуқ ислохотлари шарафига «Прокуратура тўғрисида»ги Қонуннинг янги тахририда қабул қилиниши муҳим амалий аҳамиятга эга бўлди. Прокуратура органларининг ҳуқуқий мақомини такомиллаштириш, мақ-

қаролик ишлари бўйича 14 минг 703 та қарор чиқарилган ва улардан 10 минг 110 тасида прокурор иш-тироки таъминланган. Шунингдек, ўтган йилнинг 12 ойи давомида суд томонидан кўрилган 5260 та иш апелляция тартибида ўрганиб чиқилиб, 41 та апелляция, 27 та кассация ва 5 та хусусий тартибда протест киритилган.

Туман прокуратураси томонидан фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманларо судига 2007 йилда 695 та 143 млн. 591 минг сўмга даъво аризалари киритилган бўлиб, мазкур аризаларнинг барчаси қаноатлантирилиб, ҳақиқий ундирил-

бирга вояга етмаган К.Давлятова фойдасига алимент ундириш, уни «Меҳрибонлик уйи»га жойлаштириш, шунингдек, ўз уйдан вояга етунига қадар фойдаланиши ҳақида қарор қабул қилди.

Туман прокуратураси томонидан фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманларо судига биринчи чоракда 101 та 45 млн. 316 минг сўмга даъво аризалари киритилган бўлиб, мазкур аризаларнинг барчаси қаноатлантирилган.

Ушбу соҳада қайд этилган кўрсаткичларга эришишда ўз навбатида туман прокуратурасида судларда прокурор иштирокида кўрилган, прокурор иштирокисиз кўрилиб, апелляция ва кассация протести келтирилган ишлар ҳамда прокурорнинг даъво аризалари асосида қўзғатилган ишларнинг барчаси бўйича назорат ишлари юритилганлиги ўзининг ижобий таъсирини кўрсатган. Шунингдек, фуқароларнинг мунозааларига жиддий эътибор қаратиб келинаётгани ҳам ўз самарасини бермоқда.

Жиноят ишлари

Қинғир иш келтирар ташвиш

Мамлакатимизда тadbirkorлик фаолиятига кенг йўл очиб берилгани, ишбилармонлар фаолиятини химоя қилишга қаратилган қонун ҳужжатлари йил сайин такомиллаштирилиб борилиши улар учун имконият эшикларини очмоқда. Ишнинг кўзини билган тadbirkorлар кун сайин бойлиб, хориқлик ҳамкорлари билан алоқа ўрнатиб, ўз махсулотларини хориқга сотмоқда. Хориқдан эса замонавий, жаҳон андозалари талабига жавоб берадиган ускуналар сотиб олиб, харидорғир махсулотлар ишлаб чиқармоқда.

Аммо, ҳукуматимиз томонидан яратилган имкониятларни суниётсизмол қилиб, ноқонуний йўллар билан даромад топиш илнжидда бўлган айрим «тadbirkor»лар қинғир ишлари билан ҳалол меҳнат қилиб, эл дастурхонини обод қилаётган тadbirkorлар шайнига доғ туширмоқда. Бундай «тadbirkor»ларнинг фаолиятини фoш қилиш, жиноятга жазо муқаррарлигини таъминлаш ҳуқуқ-тартибот органлари зиммасидаги масъулиятли вазифадир.

Бу борада Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жинoий даромадларини легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Тошкент шаҳар Ҳамза тумани бўлими томонидан ҳам муайян ишлар амалга ошириб келинмоқда.

Жорий йилнинг ўтган 3 ойи давомида бўлим ходимлари томонидан 11 та жисмоний ва 6 та юридик шахслар фаолияти юзасидан жами 17 та тезкор тadbир ва текширув ҳаракатлари амалга оширилган бўлиб, аниқланган ҳуқуқбузарликлар бўйича 16 та жиноят иши қўзғатилди.

Ҳисобот даврида амалга оширилган тadbirlar давомида бюджетга жами 429,7 млн. сўм қўшимча маблағлар ҳисобланиб, шундан 211,5 млн. сўми ундирилиши таъминланди. Амалга оширилган тadbirlar давомида давлат манфаатларига етказилган жами 9 млн. 554,8 минг сўмлик зарар тўлиқ ундириб олинган.

Шарқ бозорларидаги тўқиллик азалдан дунё халқларининг эътиборини тортиб келган. Кейинги пайларда ҳукуматимиз томонидан бозорларга эътибор яна кучайди. У ерларда минглаб тadbirkorларимиз фаолият кўрсатмоқда. Бироқ уларнинг барчасини қонунга амал қилиб фаолият кўрсатаётти, дея олмаимиз. Бунга туманимизда мавжуд «Авиа-созлар» ва «Паркент» бозорлари фаолияти ўрганилганда ҳам ишонч ҳосил қилдик. Туман ҳудудида ҳукумат қарорлари ижроси, жумладан акциз марказиз спиртли ичимликлар ва тамаки махсулотлари ноқонуний савдосининг олдини олиш юзасидан ўтказилган тезкор тadbirlarда аниқланган ҳуқуқбузарликлар юзасидан 3 та жиноят иши қўзғатилди, ҳуқуқбузарлардан жами 821,6 минг сўмлик тамаки ва 674 минг сўмлик спирт махсулотлари олиб қўйилган. Шунингдек, 5 та ҳолатда туман ҳудудида республика ҳудудига ноқонуний олиб қирилган импорт товар моддий бойликлар савдосини амалга ошираётган субъектлар аниқланган бўлиб, жами 47 млн. 154,1 минг сўмлик ТМБлар олиб қўйилди.

Ўтказилган тadbirlar давомида, туман ҳудудида ноқонуний равишда, давлат рўйхатидан ўтмасдан, яширин цех фаолиятини юргизиб келаятган 2 та ҳолатда шахслар аниқланиб, улар бўйича жиноят иши қўзғатилиб, жами 578,0 минг сўм миқдорда ТМБлар олинган.

Бўлим томонидан 3 ой давомида жами 48 млн. 649,7 минг сўмлик ТМБлар, валюта ва пул қимматликлари олиб қўйилган.

Ҳисобот даврида қўзғатилган 16 та жинoий ишларнинг 2 таси солиқ идоралар материалари асосида бўлиб, улар бўйича ҳам суриштирув ҳаракатлари олиб борилиб, туман прокуратурасига юборилган.

Нақд пулнинг банкдан ташқари айланishi мамлакатимиз иқтисодиётига салбий таъсир кўрсатиши ҳақида ОАВларда ҳар кун мутахассислар чиқиб қўлмоқда. Бу ҳақда Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тadbirlari тўғрисида»ги қарори ҳам қабул қилинган. Қарорнинг ижросини таъминлаш юзасидан мунтазам тadbirlar ўтказиб турилмоқда. Жумладан, «Федал АРД» МЧЖ фаолияти ўрганилганда, бу жамиятдаги сирли ишлар фoш қилинди. Жамият ҳисоб рақамидан 762 млн. 521,6 минг сўм товарларни ўз ҳисоб-рақами орқали амалга ошириб, харид қилинган қурилиш моллари, жумладан 30 млн. сўмлик цемент махсулотларини «Ғриқор» бозорида нақд пулга сотиб юбориб, ушбу пулларни арзон нархларда қурилиш моллари сотиб олишга, ёлланган ишчилар иш ҳақи ва ўз эҳтиёжлари учун ишлатиб, тушган нақд пулни банкка инкассация қилмаган. Текширишда Жамият раҳбари А.Ардишева 2007 йил давомида қурилиш ишлари ва қурилиш молларини сотиб олиш учун тўлаб берган маблағлар ҳисобидан шартнома тузган ташиқлотларидан махсулот олмастан (ишлар бажармасдан), урнига 80-85 фоиз ҳисоблаб, нақд пул олганлиги, яъни товарсиз операцияларни амалга оширганлигини маълум қилган.

Ўтган йил давомида топширилган ҳисоботларга кўра, жамиятда 2 та ҳодим фаолият юритган, бажарилган ишлар, кўрсатилган хизматлар норасмий жалб қилинган ишчилар ҳисобидан бажарилиб, уларнинг иш ҳақлари (банкдан ташқари айланма маблағ ҳисобидан ҳосил бўлган) нақд пул қўринишида тўлаб берилган. Жамият раҳбари А.Ардишева, «Тош-қиллоқмаш» ОАЖ раисининг 1-ўринбосари А.Мақсулов билан келишиб, «Тошқиллоқмаш» ОАЖ газнасига 2 млн. 500 минг сўм нақд пулларни топшириб, жуда арзон нархларда 7966 кг. 3 млн. 353,2 минг сўмлик олдин ишлатилган металл махсулотларини харид қилиб, 1 млн. 500 минг сўм «иқтисод» қилгани маълум бўлди. Хозирги кунда жамият «Тошқиллоқмаш» ОАЖдан 853,2 минг сўм мuddати ўтган дебитор қарзи мавжудлиги аниқланди. Жамият бухгалтерия ҳисоботи амалдаги қонунчилик талабларига риоя этилмаган ҳолда юритилishi оқибатида жамиятнинг 2007 йил 2-ярим йиллиги ҳисоботларига жами 613.636,4 минг сўмлик ялпи тушум киритилгани, солиқ органларига йиллик ҳисоботлар тақдим этилмагани 119.611,0 минг сўмлик солиқларни тўлашдан бўйин товланганлиги аниқланди.

Шерзод МУЗАФАРОВ,

Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛКК департаментининг Ҳамза туман бўлими бошлиғи

ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ ТАРАҚҚИЁТ КАФОЛАТИ

сад ва вазифаларини қайтадан кўриб чиқиш ва албатта, ҳуқуқни химоялаш функцияларини кучайтириш-ни вақтининг ўзи тақозо этди.

Маълумки, судларда прокурор иштирокнинг таъминланishi ижтимоий адолат таъминлига мос бўлиб, бунда давлат ва жамият манфаатларининг бирдай муҳофаза қилиниши муҳим омил саналади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2004 йил 11 майдаги «Судларда фуқаролик ишлари кўрилишида прокурор иштирокнинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошириш тўғрисида»ги 22-сонли буйруғига асосан фуқаролар, корхона ва ташкилотлар ҳуқуқлари ҳамда қонуний манфаатларини химоя қилиш мақсадидан судларда прокурор ваколатини таъминлаш, судларнинг қонунга зид қарорлари устидан протест келтириш прокурор фаолиятининг асосий вазифаларидан деб белгиланган.

Судларда фуқаролик ишлари кўрилишида прокурор иштирокнинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошириш мазкур соҳада ишларни ташкил этишнинг муҳим мезони ҳисобланади. Бу борада Ҳамза туман прокуратураси томонидан ҳам бир мунча ижобий ишлар амалга оширилган.

Жумладан, ўтган 2007 йилда Ҳамза тумани миқёсида Фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманларо судига 15 минг 370 та фуқаролик иши кўрилган бўлиб, уларнинг 10 минг 110 тасида, яъни 65,7 фоизда прокурор иштироки таъминланди. Шундан 5141 та иш туман прокурори ва унинг ўринбосари иштирокида кўрилган. Фу-

ган сумма 100 фоизни ташкил этди.

Жорий йилнинг биринчи чоракда эса фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманларо судига Ҳамза тумани бўйича 2092 та фуқаролик ишлари кўрилган бўлиб, шундан 614 таси туман прокурори ва прокурор ўринбосари иштирокида

Туман прокуратураси томонидан фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманларо судига 2007 йилда 695 та 143 млн. 591 минг сўмга даъво аризалари киритилган бўлиб, мазкур аризаларнинг барчаси қаноатлантирилиб, ҳақиқий ундирилган сумма 100 фоизни ташкил этди.

кўрилган. Қолган 910 та фуқаролик ишларида прокурор ёрдамчиси иштироки тўлиқ таъминланган.

Шунингдек, жорий йилнинг 3 ойи давомида суд томонидан кўрилган 568 та иш апелляция тартибида ўрганиб чиқилиб, 8 та апелляция, 5 та кассация ҳамда 1 та хусусий тартибда протестлар киритилган. Алоҳида тоифадаги ишларнинг барчасида прокурор иштироки таъминланган.

Шу ўринда жорий йилнинг 12 февралда туман прокурори томонидан фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманларо судига вояга етмаган К.Давлятова манфаатларини қўзлаб киритилган даъво аризасини мисол келтириб ўтсак. Унга кўра, жавобгар Г.Маннапов турмуш ўртоғи вафот этгач, 1997 йилда туғилган фарзанди К.Давлятованинг тарбияси билан умумини шуғулланмай қўйган. Ичкиликка ружу қўйган ота фарзанд тарбияси ва таъминоти билан шуғулланиш ўрнига уни кўчага ҳайдаган. Тарбиядан, оиладан мосуво бўлган қизалоқ мактабга қатнамай, дайдиларча ҳаёт кеҳини йўлини танлаган. Суд туман прокурорининг даъвосини қаноатлантирди. Г.Маннаповни ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш билан

бўйича судларда прокурор иштирокнинг таъминланishi прокуратура органлари зиммасидаги масъулиятли вазифалардан саналади. Шу маънода, Ҳамза туман прокуратураси томонидан жиноят ишлари бўйича туман судига прокурор иштирокни таъминлаш со-

ҳасига ҳам доимий эътибор қаратиб келинмоқда. Ўтган 2007 йилда 831 та жиноят иши кўрилган бўлиб, уларнинг барчасида прокурор иштироки таъминланган. Бу даврда қилган оғир ва ўта оғир тоифадаги 156 та жиноят ишнинг барчасида прокурор иштироки таъминланди.

Судларнинг ноқонуний бўлган ҳукмларига апелляция тартибида 31 та протест киритилган бўлиб, улардан 30 таси қаноатлантирилган.

Жорий йилнинг биринчи чоракда ҳам мазкур йўналишдаги фаолиятимиз самарали бўлди дейиш мумкин. Ўтган уч ой давомида жиноят ишлари бўйича туман суди томонидан 244 нафар шахсга нисбатан 201 та жиноят иши кўрилган бўлиб, уларда прокурор иштироки 100 фоиз таъминланди.

Умумий тарзда айтадиган бўлсак, Ҳамза туман прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикасининг амалдаги Қонунлари, Президент Фармонлари, ҳукумат қарорлари ижросини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини химоя қилиш асосида қонун устуворлиги, юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигига муносиб улуш қўшиб келинмоқда.

Геннадий ДАВЛЯТОВ,

Ҳамза туман прокурорининг ўринбосари

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

3-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015-XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Аxbоротномаси, 1995 йил, №3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1995 йил, №9, 193-модда; 2000 йил, №5-6, 153-модда; 2001 йил, №1-2, 23-модда; 2002 йил, №1, 20-модда; 2003 йил, №1, 165-модда; 2003 йил, №1, 8-модда; 2004 йил, №1-2, 18-модда; 2005 йил, №1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Аxbоротномаси, 2005 йил, №9, 312-модда; №12, 413, 417, 418-моддалар; 2006 йил, №6, 261-модда; №9, 498-модда; №10, 536-модда; №12, 656, 659-моддалар; 2007 йил, №4, 158, 159, 164, 165-моддалар; №9, 416, 421-моддалар; №12, 596, 604, 607-моддалар) куйидаги ўзгариш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **34-модданинг** **тўртинчи қисми** куйидаги мазмундаги **тўртинчи** ва **бешинчи қисмлар** билан алмаштирилсин:

«Башарти, шахс ушбу Кодекснинг Махсус қисмидаги тегишли модда билан маъмурий жавобгарлик назарда тутилган ҳаракати (ҳаракатсизлики) вояга етмаган шахсни маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этишга жалб қилган ҳолда (ушбу Кодекснинг 188¹-моддаси) содир этган бўлса, иш материаллари қўриб чиқиш учун судга топширилади.

Ушбу модданинг иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида назарда тутилган ҳолларда асосий ҳазога содир этилган ҳуқуқбузарликлардан исталган биттаси учун жавобгарлик тўғрисидаги моддаларда назарда тутилган қўшимча ҳазо чораларидан бири қўйилиши мумкин»;

2) куйидаги мазмундаги **47¹** ва **47²-моддалар** билан тўндирилсин: **«47¹-модда. Ота-она қарамоғидан махрум бўлган болалар тўғрисидаги маълумотларни васийлик ва ҳомийлик органига ҳабар қилмаслик**

Ота-она қарамоғидан махрум бўлган болалар тўғрисидаги маълумотларни шундай болалар турган муассаса раҳбари ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи мансабдор шахси томонидан васийлик ва ҳомийлик органига ҳабар қилмаслик, худди шунингдек улар томонидан ота-она қарамоғидан махрум бўлган болалар ҳақида атайин нотўри маълумотлар бериш — мансабдор шахсга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан етти бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

47²-модда. Ота-она қарамоғидан махрум бўлган болаларнинг жойлаштиришда қонун ҳужжатлари талабларини бузиш

Ота-она қарамоғидан махрум бўлган болаларни оилага тарбияга (патронат), фарзандликка беришда, уларга васийлик (ҳомийлик) белгилашда ёхуд уларни етим болалар ёки ота-она қарамоғидан махрум бўлган болалар учун тайинланган тегишли давлат муассасасига жойлаштиришда қонун ҳужжатлари талабларини бузиш —

фуқароларга энг кам иш ҳақининг икки бараваридан беш бараваригача, мансабдор шахсларга эса — уч бараваридан етти бараваригача миқдорда жарима солиш-

га сабаб бўлади»;

3) **188-модданинг санкцияси** куйидаги тахрирда баён этилсин: «энг кам иш ҳақининг ўн бараваридан йигирма бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

4) куйидаги мазмундаги **188¹-модда** билан тўндирилсин:

«188¹-модда. Вояга етмаган шахсни маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этишга жалб қилиш

Вояга етмаган шахсни маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этишга жалб қилиш —

энг кам иш ҳақининг ўн бараваридан ўттиз бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

5) **245-модданинг биринчи қисми «47¹** рақамидан кейин «47¹, 47²» рақамлари билан, «187-моддасининг иккинчи қисми» деган сўзлардан кейин эса «188, 188¹-моддаларида» деган сўзлар билан тўндирилсин;

6) **246-моддадаги «188»** рақами чиқариб ташлансин;

7) **247-моддадаги «47, 188-моддаларида»** деган сўзлар «47-моддасида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

8) **248-модданинг биринчи қисмидаги «188-моддаси** (вояга етмаган болаларнинг ота-оналари ёки уларнинг ўринини босувчи шахсларга тааллуқли ишлар бундан мустасно)» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

иккинчи қисми 1-бандидаги «188» рақами чиқариб ташлансин.

4-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган 607-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Оила кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1998 йил, 5-6-сонга илова; 2003 йил, №1, 8-модда; 2004 йил, №1-2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Аxbоротномаси, 2007 йил, №4, 157-модда) **149-моддасининг учинчи қисми** куйидаги мазмундаги **учинчи** ва **тўртинчи қисмлар** билан алмаштирилсин:

«Муассасаларнинг (мактабгача таълим муассасалари, умумтаълим муассасалари, даволаш муассасалари ва бошқа муассасаларнинг), фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг мансабдор шахслари ва бошқа фуқаролар болалар ота-она қарамоғидан махрум бўлганлигидан ҳабардор бўлган, етти кунлик муддат ичида бу ҳақда болалар ҳақиқатда турган жойдаги васийлик ва ҳомийлик органига ҳабар беришлари шарт. Васийлик ва ҳомийлик органи бундай маълумотларни олган кундан эътиборан уч кун ичида боланинг турмуш шaroитини текшириб чиқиши ва бунда боланинг ота-она ёки қариндошлари қарамоғидан махрум бўлганлиги аниқланса, уни жойлаштириш масаласи ҳал бўлгунча қадар боланинг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаши шарт.

Ота-она қарамоғидан махрум бўлган болалар тўғрисидаги маълумотларни васийлик ва ҳомийлик органига ҳабар қилмаганлик, шунингдек, бундай болаларни жойлаштиришда қонун ҳужжатлари талабларини бузганлик учун ушбу модданинг учинчи қисмида кўрсатилган муассасаларнинг раҳбарлари ва органларнинг мансабдор шахслари қонунда белгиланган тартибда жавобгарликка тортилади».

5-модда. Ушбу Қонун кучга кирган кундан эътиборан бир ой муддат ичида Ўзбекистон Республикаси Вазиран Маҳкамаси Ота-она қарамоғидан махрум бўлган болалар тўғрисидаги маълумотларни васийлик ва ҳомийлик органига тақдим этиш тартиби тўғрисидаги низомини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

6-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга кирди.

Матонат мактаби

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

— Мен Фаргона туманининг Чимён кишлоғиданман, — деди Музаффар Саидахмедов. — Кишлоғимиздаги 2-лицейда таълим олдим. Сўнгра Фаргона Давлат университетининг физика-математика факультетида ўқиб бакалавр даражасига эришдим. Жон деб йигитлик бурчимни адо этгани кетялман. Армия ўзига хос катта ҳаёт мактаби...

Ҳарбий хизматга қақирилувчиларни манзилга етказиб бориш учун мамлакатимизнинг турли вилоятларидаги ҳарбий қисмларнинг вакиллари ташриф буюришган.

— Қисимимизда муддатли ҳарбий хизматни ўташ, ҳарбий иш асосларини эгаллаш учун барча шароитлар муҳайё, — деди Қашқадарё вилоятининг Муборах шаҳридан келган майор Фарҳоджон Очилов. — Бир йил мобайнида йигитлар замонавий қурол-аслаҳалардан фойдаланишни ўрганиш билан бирга маънавий ва жисмоний тоблинашди. Муддатли ҳарбий хизматни ўтагач, хизматни давом эттириш истагида бўлган йигитлар контракт асосида беш йил муддатга танлаб қабул қилинадилар. Беш йилдан кейин контрактни яна муайян муддатга узайтириш мумкин.

Шундан сўнг, офицерлар йигитларни қайта сафлантиришди. Саф рўпарасига йигитларини кузатгани келган яқинлари тизилди. Мамлакатимиз гимни янгради. Вилоят мудоффаа ишлари бошқармаси бўлим бошлиғи, подполковник Х.Қамоллов Шарқий Ҳарбий округ қўшинлари қўмондонининг ўринбосари, полковник Р.Қўдиоровга сўз берди:

— Ватан олдидаги фуқаролик бурчларингни адо

этгани отланяписизлар. Ҳарбий хизматда, мардлик, матонат мактабида хар томонлама чиникасизлар. Жанговар тайёргарлик асосларини эгаллайсизлар. Қисмларимиз замонавий қурол-аслаҳалар, энг сўнгги компьютер технологиялари билан жиҳозланган. Ҳарбий иш асослари, метин интизом кейинги ҳаётларингизда ҳам асқотади.

Шундан сўнг сўзга чиққан вилоят ҳокимлиги ходими Ж.Деҳқонов, «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлимидан ташриф буюрган О.Ҳакимов, ота-оналар номидан сўз олган Дангара туманилик Н.Эсонова йигитларни ҳарбий иш сир-асрорларини пухта эгаллашга, эл-юрт ишончига муносиб бўлишга даъват этдилар. Фаргона Давлат университетининг битирувчиси, риштонлик Н.Бекмирзаев ҳарбий хизматга отланган йигитлар номидан Ватан мудофасига шай турш асосларини пухта эгаллаб, юксак ишонч оқлашга сўз берди. Қақирилувчи йигитларга вилоят ҳокимлигининг совгалари топширилди.

— Жияним Элбек Салимовни кузатгани келгандим, — деди Фаргона шахрилик Эргашали Отахонов. — Бизни ҳам бир пайтлар ҳарбий хизматга кузатишган. Лекин, бу каби ҳамма қақирилувчиларни бир хилда спорт кийимлари билан кийинтириш, совгалар улашиши, йўлга бадал пуллари тарқатиш, тантанали маросимдан кейин дастурхон тузаб кузатишни тушумизда ҳам кўрмаганмиз. Бир қарашда атришмасдай бўлган эътибор ҳарбий хизматга жўнаётган йигитларни руҳлантиради, масъулият ҳиссини кучайтиради.

Исроил ИБРОҲИМОВ, «Huquq» мухбири

Оила — муҳим тарбия маскани

Юртимизни ҳақли равишда ёшлар мамлакатидеб дейиш мумкин. Балки бунга эътироз билдирарсиз. Агар шундай бўлса, атрофга боқинг. Кўча-кўйда, транспортда кўпроқ ёшларга дуч келасиз. Ўқиб ўрганаётган, жамият ҳаётиимизда жавлон уриб меҳнат қилаётганларнинг ҳам аксарияти навқирон авлод — ёшлар. Демак, аҳолисининг қарийб 70 фоизини ёшлар ташкил қиладиган мамлакатини шундай деб аташга минг қарра ҳақлимиз. Уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, қонуний манфаатларини таъминлаш эса мана шу давлатнинг биринчи галдаги вазифасидир. Буни яқши англаган ҳуқуқимизнинг ёшлар, вояга етмаганлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида қўллаб-норматив ҳужжатлар қабул қилаяпти. 2008 йилнинг «Ёшлар йили» дея номлангани эса бу эътиборнинг ёрқин фодоси бўлди.

Назаримда, ёш авлоднинг бар-

камол камол топишида биринчи навбатда оиланинг ўрни жуда муҳимдир. Солиҳ оилада вояга етган фарзанд келажақда давлати, юрти учун нафи тегадиган керакли инсон бўладиغان бўлса, носоглом оилада тарбияланган (агар у тарбияланган бўлса) фарзанд жамият учун хавфли одамга айланиши бор ҳақиқатдир.

Ёшлигимда бир ўртоғимга жуда хавас қилардим. Отаси шофёр бўлса-да, ўғилларининг ўқишига жуда катта эътибор берар, нима кам-кўсти бўлса ҳаммасини тўлдир-ишга ҳаракат қиларди. Бир кун у киши янги, махсус йиғиладиган ўқувчилик стол-студия олиб келди. Уни ўртоғимнинг хонасига жойлаштириб, «яқши ўқисанг, бундан ҳам зўрларини олиб келиб бераман» деди. Ўша пайтда ўртоғимнинг ўрнида бўлиб қолишни жуда-жуда хоҳлагандим. Лекин йиллар ўтиб ўртоғим яқши ўқисанг, мактабни ҳам тузукроқ битиролмади. Биронга

ўқишга киришни-ку гапирмаса ҳам бўлади. Бироз вақт ўтиб эса ўғирлик қилиб қамалди. Полвонкелбатли отасининг қаддини дол қилиб, ғам-ғуссага ботирди. Энди ўйлаб кўрсан, ўртоғимнинг отаси тарбияга нотўри ёндашган экан. У болаларининг ўқиб-ўрганишлари учун ҳамма имкониятни яратибди-ю, ўзи бунга ўрнат бўлмаган экан. У киши ўша пайтлари кўнчилиқ учун хавас бўлган видеомагнитофон олиб келган, бўш қолди дегунча ётиб олиб томоша қилишни қанда қилмасди. Мабодо ўғиллари қириб қолса, уларни «дарсингни қил», деб чиқариб юборарди. Лекин у ишга кетди дегунча видеомагнитофон ўғилларининг семимли машғулотига айланиб қоларди...

Бир сўз билан айтганда, қуш уясида кўрганни қиладди. Сиз оилада қандай бўлсангиз, фарзандингиз ҳам шундай тарбия қиладди.

Фирдавс УМАРОВ, СамДУ талабаси

Ёшлар гиёҳвандликка қарши

Инсоният олдида турган энг долзарб ва оғрикли муаммолардан бири ёшлар орасида гиёҳвандликнинг тарқалиб бораётганлиғидир. XX асрда вабо сингари тарқала бошлаган гиёҳвандлик балоси энди дунёнинг барча мамлакатларига таҳдид сола бошлади.

Аслида гиёҳванд моддаларни истеъмол қилиш одамларга кўп асрлардан буён маълум бўлса-да, у замонларда ҳозиргидай муаммо саналмаган. Бугунги кунга келиб эса бу оғури миллионлаб кишиларнинг ёстигини қуритаётганлиги, халқаро терроризмнинг тегирмонига сув қуяётганлиги ҳеч кимга сир бўлмай қолди. Энг ташвишли жиҳати, унинг домига иллинаётганларнинг аксари ёшлардир. Муаммо долзарблигини ҳис қилган инсоният ўтган асрнинг иккинчи ярмидан бошлаб унга қарши кураш чораларини ишлаб чиқа бошлади. Гиёҳванд моддалар жиноятларнинг дояси, СПИД ва бошқа юқумли касалликлар тарқалишининг асосий омилли ҳисобланади. Айнан гиёҳвандлар ҳисобига СПИД деган дардибедаво МДҲ мамлакатларига ҳам ёйила бошлади.

Маълумки, барча давлатлар қонунчилигида гиёҳвандлик воситаларини еттиштириш, ишлаб чиқариш, сотиш, тарқатиш ва ҳатто истеъмол қилиш учун қаттиқ жиноий жазолар белгиланган. Инсоният цивилизациясининг бугунги ҳулосалари шунки кўрсатмоқдаки, барча гайририжтимоий муаммолар олдин олимдаги энг самарали ва сигналган усул жамиятда соғлом турмуш

тарзини тарғиб қилишдир. Хусусан, гиёҳвандликка қарши кураш борасида ҳам. Тадқиқотчиларнинг фикрича, соғлом турмуш тарзи тарғиботи ёшлар орасида гиёҳвандликка мойил муҳитнинг барҳам топишида катта ўрин тутаяди.

Бундан ташқари, ёшлар ахлоқига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган муҳит, шахсларга нисбатан назорат қулайтирилиб, оила-маҳалла-ўқув муассасаси-ҳуқуқ-тартибот органи ҳақдорлигини муастаскамлаш керак. Асрлар мобайнида шаклланиб ва сайқалланиб келган миллий қадриятларимизга мурожаат этиб, маънавиятимизга бегона таъсирларга вақтида жавоб қайтариш ҳар биримизнинг фуқаролик бурчимиз эканлигини унутмаслигимиз шарт. Эътироф этиш жоиз, юртимизда ёшлар ва вояга етмаганлар масаласи устувор вазифалардан саналиб, бу борада салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ёшлар орасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, уларнинг замонасининг илғор вакиллари бўлиб камол топиш борасида кенг қамровли чора-тадбирлар тизими ишлаб чиқилган.

Бугунги ёшларимиз гиёҳвандликка қарши. Уларни қўллаб-қувватлаш, уларга далда бўлиш катта авлод зиммасидаги масъулиятдир.

Дилора ШОДМОНХОДЖАЕВА, Тошкент Юридик коллежи ўқитувчиси

ҲАҶИОТ

2008-yil 24-aprel, № 17 (590)

Моҳият
Дунёда ўзи
учун муносиб иш
тополмаган
одам энг бахтсиз
одамдир.
Т.КАРЛЕЙЛЬ

28-aprel, Dushanba

07.00, 10.40, 13.30, 18.00 Ўзбек навалари
08.00, 15.00 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 123-серия
08.30 Мировые хиты
09.30 Серил «Замонавий она» 5-серия
11.00 Prime time (рус)
11.30 X/ф «Люди икс-3»
14.30 «Премьера» (рус)
15.30 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «Кинокурьер»
18.30 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 124-серия
19.00 Серил «Замонавий она» 6-серия
21.30 Серил «24 часа»
22.20 Комедия по понедельникам: «Агент Коды Бенкс»
00.15 Миксер

навалари
08.00, 15.00 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 124-серия
09.30 Серил «Замонавий она» 6-серия
10.40 Мировые хиты
11.30 X/ф «Агент Коды Бенкс»
14.25 «Топ-10»
15.30 Мультфильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 «Премьера» (узб)
18.30 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 125-серия
19.00 Серил «Замонавий она» 7-серия
20.10 Мировые хиты
20.30 Ўзбек навалари
21.30 Серил «24 часа»
22.20 X/ф «Большой куш»
00.20 Миксер

30-aprel Chorshanba

07.00, 08.30, 13.30, 17.30 Ўзбек навалари
08.00, 15.00 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 125-серия

29-aprel Seshanba

07.00, 08.30, 13.25, 18.00 Ўзбек навалари

TV МАРКАЗ канали ҳафталик дастури

09.30 Серил «Замонавий она» 7-серия
10.40 Мировые хиты
11.30 X/ф «Большой куш»
14.30 «Кинокурьер»
15.30 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
18.30 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 126-серия
19.00 Серил «Замонавий она» 8-серия
20.10 Мировые хиты
20.30 Ўзбек навалари
21.30 Серил «24 часа»
22.20 Киноколлекция: «Короткий фильм о любви»
00.05 Миксер

1-may, Payshanba

07.00, 08.30, 13.20, 18.05 Ўзбек навалари
08.00, 15.00 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 126-серия
09.30 Серил «Замонавий она» 8-серия

2-may, Juma

07.00, 08.30, 13.40, 18.00 Ўзбек навалари
08.00 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 127-серия

09.30 Серил «Замонавий она» 9-серия
10.40 Мировые хиты
11.30 X/ф «Афера Томаса Крауна»
15.00 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 127-серия
15.30 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «Премьера» (рус)
18.30 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 128-серия
19.00 Серил «Замонавий она» 10-серия
20.10 Ўзбек навалари
21.30 Серил «24 часа»
22.20 X/ф «Авмарин»
00.20 Миксер

3-may, Shanba

07.00, 11.30 Ўзбек навалари
08.30 Мировые хиты
9.30 X/ф «Авмарин»
12.00 Baby hits
12.30 Мультфильм
14.30 Мировые хиты
15.30 Ўзбек навалари

16.30 Семейное кино: «Большая рыба»
19.00 Prime time (узб)
19.30 Ўзбек навалари
20.30 «Топ-10»
21.05 Ўзбек навалари
21.30 «Премьера» (узб)
22.00 X/ф «7 секунд»
23.55 – 01.40 Другая музыка

4-may, Yakshanba

07.00, 11.25 Ўзбек навалари
08.30, 18.00 Мировые хиты
09.00 Prime time (узб)
09.30 X/ф «7 секунд»
12.00 «Baby Terra Landiya»
12.30 Мультфильм
14.30 Серил «Жасига ўхшаши йўк» 124-128 сериялар
16.40 Ўзбек навалари
19.00 Prime time (рус)
19.30 Ўзбек навалари
20.30 «Кинокурьер»
21.00 Ўзбек навалари
21.30 «Премьера» (рус)
22.00-01.00 X/ф «Гладиатор»

28-aprel Dushanba

12.00, 14.05 «Клип-минутка»
12.20 «Ералаш»
12.40 М/ф «Динозавр»
14.25 X/ф «Алые паруса»
15.50 Мультфильм
16.10 «Музыкальная дорожка»
16.50 X/ф «Ворчун»
18.30 «Музыкальная дорожка»
19.10 X/ф «Скала»
21.20 «Музыкальная дорожка»
22.00 X/ф «Вампиры»

29-aprel Seshanba

12.00, 14.05 «Клип-минутка»
12.20 «Ералаш»
12.40 «Побег из курятника»
14.25 X/ф «Изноугут, или Калиф на час»
16.00 Мультфильм
16.20 «Музыкальная дорожка»
17.00 X/ф «Морское приключение»
18.30 «Музыкальная дорожка»
19.10 X/ф «Воин»
21.20 «Музыкальная дорожка»
22.00 X/ф «Призраки марса»

Kamalak канали ҳафталик дастури

30-aprel Chorshanba
12.00, 14.05 «Клип-минутка»
12.20 «Ералаш»
12.40 М/ф «Робин Гуд»
14.25 X/ф «Сножные псы»
16.05 Мультфильм
16.20 «Музыкальная дорожка»
17.05 X/ф «Новичок»
18.35 «Музыкальная дорожка»
19.15 X/ф «Искусство войны»
21.15 «Музыкальная дорожка»
21.55 X/ф «Когда часы бьют 13»
1-may, Payshanba
12.00, 14.05 «Клип-минутка»
12.20 «Ералаш»
12.40 М/ф «Роботы»
14.25 X/ф «Хардбол»
16.10 Мультфильм
16.30 «Музыкальная дорожка»
17.10 X/ф «Знакомство с родителями»
19.00 «Музыкальная дорожка»
19.40 X/ф «Выстрел на поражение»
21.10 «Музыкальная дорожка»
21.50 Кинохит «Машина времени»
2-may, Juma
12.00, 14.05 «Клип-минутка»
12.20 «Ералаш»
12.40 М/ф «Синдбад. Легенда о семи морях»
14.25 X/ф «Бесконечная история»
15.55 Мультфильм
16.15 «Музыкальная дорожка»
16.55 X/ф «Мошенники»
18.35 «Музыкальная дорожка»
19.15 X/ф «Часы отчаяния»
21.00 «Музыкальная дорожка»
21.40 Большое кино: «Стрекоза»

3-may, Shanba

10.00, 11.35 «Клип-минутка»
10.20 М/ф «Коты-аристократы»
11.35 «Клип-минутка»
11.55 М/ф «Король лев-2»
13.10 Рейтинговый фильм
15.20 Кинохит «Машина времени»
16.55 «Музыкальная дорожка»
17.35 X/ф «Шоу начинается»
19.05 «Музыкальная дорожка»
19.45 X/ф «Репликант»
21.15 «Музыкальная дорожка»
21.55 X/ф «Джонни-мнемоник»

4-may, Yakshanba

10.00, 11.40 «Клип-минутка»
10.20 М/ф «Дюймовочка»
12.00 М/ф «Король лев-3»
13.15 Рейтинговый фильм
15.15 Большое кино «Стрекоза»
17.00 «Музыкальная дорожка»
17.40 X/ф «Скуби Ду»
19.05 «Музыкальная дорожка»
19.45 X/ф «Амазония»
21.10 «Музыкальная дорожка»
21.50 Видеобита: 1. «Я легенда», 2. «Ведьмак», 3. «День независимости»

ЎЗБЕКИСТОН

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 Т/с «Сарой жаҳонир».
7.35, 20.50 «Минг бир ривоят».
7.40 «Дилшўр навалар»
7.55, 14.15, 15.40, 17.10, 18.50, 20.00, 22.55 ТВ анонс.
8.00-8.45 «Таҳлилнома».
8.45, 17.15 «Олтин мерос».
8.50, 18.05 Т/с «Кайтар дунё».
9.35 «Ихзор».
9.40, 14.25 «Юртим буйлаб» дастури: «Ўзбекистон табияти».
«Болалар сайраси»:
10.00 «Болалар дунёси».
10.20 М/с «Қизқарли математика».
10.40 «Зийнат».
11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Аҳборот».
11.10 «Ватанпарвар».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Хамон ёлдида...»
13.30 «Олам ва олам» дастури: «Уммон қафидаги юрт». Индонезия.
14.20 «Оси альбом».
14.45 «Оталар сўзи – ақлнинг қўзи» хазирасидан.
15.45 2008 йил Ешлар йили. «Қизлар

давраси».
16.35 «Бир кун».
17.20 «Ҳаёт ва қонун».
«Болалар сайраси»:
17.40 «Эртақлар – яхшиликка етаклар».
17.55 «Ихзор».
18.00 «Сизнинг адвокатингиз».
18.55 «Икки дарё оралиғида».
19.15 «Оханлар оғушида».
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 «Аҳборот». /рус/.
20.05 «ТВ шифокор».
20.10 Т/с «Аччиқ ёлғон».
21.35 «Парламент вақти».
21.55 Т/с «Сўнги қиролчица».
23.00 «Қўшигимсан, муҳаббат».
23.10 Т/с «Мари Кюри».
23.55-24.00 Тунги навалар.
«Uzbekistan».
24.00 Курсатувлар дастури.
00.05 «Юртим буйлаб» дастури: «Тошкент оқими».
00.15 «Абдиат оллар».
01.00 «Аҳборот». /рус/.
01.30 «Оси альбом».
01.35 «Ватанпарвар».
02.25 «Чемпион».
02.45 «Оталар сўзи – ақлнинг қўзи» хазирасидан.

28-APRIL Dushanba

03.45 «Нафосат олами».
03.55 «Минг бир ривоят».
04.00 «Аҳборот».
04.30 «Олтин мерос».
04.40 «Ўзбекистон табияти».
05.00 Т/с «Кайтар дунё».
05.45-05.55 Тонгги навалар.
15.55 «Ватаним менинг!»
16.00 «Давр».
16.10 Т/с «Жаҳонгашта».
17.35 «Тошкент – 2200».
17.40 «Қалдаж овози».
17.50 «Зулфия издошлари».
18.00 Т/с «Монте-Кристо».
18.35 «ЎзЕХ хабарлари».
18.40 «Мулки мумтоз».
18.55 «Тазим».
19.00 «Давр».
19.30 Т/с «Алия».

20.15 «Келажак оғалари».
20.30 «ТВ-банк».
20.40 «Ешлар навоси».
21.00 «Тошкент оқими».
21.10 Т/с «Жумонт».
21.55 «ЎзЕХ хабарлари».
22.00 «Давр».
22.30 «О, ёшлигим!»
22.35 «SMS-музыка».
23.00 Т/с «Ҳаёт-мамонт».
23.45 «Таскин».

21.30 «Пойтахт»
21.45 «Ўйларим»
21.50 «Телекурьер - маркет»
22.10 «Аёл қалиби»
22.30 «Пойтахт» /рус/.
22.45 «Кино SMS со звездами»
22.50-00.20 X/ф «20 сигарет».

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Талхин».
8.25 «Малахов +».
9.30 «Версия»
10.00 Т/с «Татьянин день»
11.30-11.50 «Мониторинг».
***
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 Мультфильм.
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.55 «Музыкальный тайм».
19.20 «Спортивный малаккари».
19.50 «Спортлото».
20.00 «Футбол шарҳи».
20.30 «Бизнес-ревию».
20.40 «Жид мени».
21.30 «Хабарлар» (узб).
21.50 Еврофутбол. Испания чемпионати. Реал – Аتلетик.
23.25 «Тунингиз осуда бўлин!»

7

04.00, 08.05 «Доброе утро»
06.00, 11.00, 14.00 Новости
08.25 «Малахов +»
09.25 «Контрольная закупка»
10.00 Т/с «Убойная сила»
11.15 «Модный приговор»
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.20 «Предсказатели. Власть над властью»
15.00 Т/с «Огонь любви»
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости
17.20 Жди меня
18.10 «След»
19.00 Т/с «Принцесса цирка»
20.00 «Время»
20.30 X/ф «Белая ночь, нежная ночь...»
21.30 Спецрасследование. «Дело «Табак»»
22.30 Проект «Одноэтажная Америка»
23.20 Ночные новости
23.40 X/ф «Белые люди не умеют прыгать»
01.35, 02.30 Триллер «Обрученные смертью»
02.00 «Время»

09.45, 16.50 «Вести. Дежурная часть»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Вести»
10.25, 13.20 «Местное время. Вести - Москва»
10.45 Т/с «Частный детектив».
11.40 X/ф «Соломенная шляпка».
13.40 Т/с «Мачеха»
14.35 «Суд идет»
15.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
16.30 «Местное время. Вести - Московская область»
17.05 Т/с «Женщина без прошлого»
18.00 Т/с «Родные люди»
19.30 «Местное время. Вести»
19.50 «Спокойной ночи, малыши!»
20.00 Т/с «Вызов».
21.50 «Мой серебряный шар».
22.50 «Вести +»
23.10 «Честный детектив».
23.40 «Симвояжи»
00.05 «Дорожный патруль»
00.25 X/ф «Человек из притона».
02.45 «Комната смеха».
03.30 Т/с «Ха».
03.45 «Вести. Дежурная часть».

10.55 «Квартирный вопрос».
12.35 Детектив «Возвращение «Святого Луки»».
14.30, 17.30 «Чрезвычайное происшествие. Обзор».
15.25 Т/с «Улицы разбитых фонарей».
18.40 Т/с «Литейный, 4».
20.40 Т/с «Закон и порядок».
22.05 Т/с «Ставка на жизнь».
23.05 «Школа злословия».
23.55 «Quattro ruote».
00.25 Комедия «Я считаю: раз, два, три, четыре, пять...»
02.15 Преступление в стиле модели.
02.50 Т/с «Вероника Марс 2».
03.35 Т/с «Нашествие».
04.15 Т/с «Джоун 2».

10.30 М/с «Цап-Царап».
11.00 М/с «Каппа Майки».
11.30 М/с «Детки подростки».
12.00 М/с «Тотали Спайс».
13.00 Т/с «Женская лига».
13.30, 20.00, 23.10 «Дом 2».
15.20 Боевик «Адреналин».
21.00 Комедия «Крутая Джорджия».
00.10 Наши песни.
00.20 Загадки шоу-бизнеса.
02.15 Комедия «Любовный коктейль».
04.00 Лавка анекдотов.

22.00 X/ф «Американский самурай».
00.00 Т/с «За гранью возможного»
01.00 X/ф «Проклятье 4». (Япония).
03.00 Культ наличности.
06.00 Релакс.
07.00 Удачное утро.
07.50 Музыка на ДТВ.
07.55 Телемагазин.
08.25-09.30 М/ф.
09.30, 21.00 Самое смешное видео.
10.00 Т/с «Агентство Алиби».
10.30, 15.00, 18.30 Судебные страсти.
11.30 X/ф «Спартак и Калашников».
13.30 Т/с «Утомленные слабой».
14.00 Т/с «Крутой Уокер».
16.00, 22.30 Т/с «Безмолвный свидетель 2».
16.30, 23.00 Т/с «CSI. Место преступления Лас-Вегас».
17.30 Т/с «Мыслить как преступник».
19.30 Чудеса со всего света.
20.30 Каламбур.
21.30 Самые невероятные видео.
00.00, 01.55 Голые и смешные.
00.30 Чудеса со всего света.
01.25 «Карданный вал +».
02.20 Камера смеха.

07.00 М/с «Человек-паук».
07.55, 14.00 М/с «Смешарики».
08.00, 11.30, 18.00 Т/с «Моя прекрасная няня».
08.30, 20.00 Т/с «Папины дочки».
09.00, 21.00 Т/с «Я лечу».
10.00, 19.30, 01.00 Истории в деталях.
10.30, 22.00 Т/с «Кто в доме хозяин?»
11.00, 17.30 «Галилео»
12.30 Т/с «Джек-пот для Золушки»
13.30 Т/с «Папа на все руки».
14.30 М/с «Тугенштейн».
15.00 М/с «Приключения Вуди и его друзей»
15.30 М/с «Приключения Джеки Чана».
16.00 М/с «Чокнутый».
16.30 М/с «Школа волшебниц».
17.00 Т/с «Сабрина - маленькая ведьма».
18.30 Т/с «Тайны Смолвиля».
22.30 X/ф «Она - мужчина».
00.30 «Б кадрос».
01.30 «Слава Богу, ты пришел»
02.45 Т/с «Королева экрана».
05.10 Т/с «Танцы под звездами».
06.00 М/с «Человек-паук».

РОССИЯ

04.00 «Доброе утро, Россия!»
07.55 X/ф «Счастье мое».

05.00 «Сегодня утром».
08.00 «Следствие вели...»
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.40 «Сегодня».
09.20 «Чистосердечное признание».
09.55 «Кулинарный поединок».

ТНТ

05.00 Т/с «Любовь и тайны Сансет Бич».
05.55 «Глобальные новости».
06.00, 12.30, 18.00 Такси.
06.30 М/с «Ох, уж эти детки!»
07.00, 18.30 Москва: инструкция по применению.
07.30 «Необъяснимо, но факт».
08.30, 23.40 Т/с «Саша + Маша».
09.00, 17.00, 19.00 Т/с «Наставь весте».
10.00 М/с «Приключения Джими Нейтрона, мальчика-гения».

ТВ 000

07.00 М/ф.
07.45 М/с «Вунш-пуш».
08.15 М/с «Мир Бобби».
08.45 М/с «Флинт - детектив во времени»
09.15 М/ф.
10.00, 16.00 Т/с «Баффи - истребительница вампиров».
11.00 X/ф «Господин Ошибка».
13.00 Д/ф «Разрушитель миров».
14.00, 18.00 Т/с «Звездные враг».
15.00 Д/ф «Юродивые России».
17.00 «Vncl»
19.00 Т/с «За гранью возможного».
20.00 Т/с «Кости».
21.00 Д/ф «Тайные знаки».
«Лжедмитрий. Ученик дьявола».

DTV

07.00 Удачное утро.
07.50 Музыка на ДТВ.
07.55 Телемагазин.
08.25-09.30 М/ф.
09.30, 21.00 Самое смешное видео.
10.00 Т/с «Агентство Алиби».
10.30, 15.00, 18.30 Судебные страсти.
11.30 X/ф «Спартак и Калашников».
13.30 Т/с «Утомленные слабой».
14.00 Т/с «Крутой Уокер».
16.00, 22.30 Т/с «Безмолвный свидетель 2».
16.30, 23.00 Т/с «CSI. Место преступления Лас-Вегас».
17.30 Т/с «Мыслить как преступник».
19.30 Чудеса со всего света.
20.30 Каламбур.
21.30 Самые невероятные видео.
00.00, 01.55 Голые и смешные.
00.30 Чудеса со всего света.
01.25 «Карданный вал +».
02.20 Камера смеха.

ЎЗБЕКИСТОН

5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 7.00 Т/с «Сарой жаҳоҳири».

16.40 «Дунё манзаралари». 17.20 «Ўзбекистон аёли». «Болалар сайраси»:

04.00, 08.05 «Доброе утро» 08.00, 11.00, 14.00 Новости 08.25 «Малахов +»

08.50, 10.45 Т/с «Опера. Хроника убойного отдела» 09.45, 16.50 «Вести. Дежурная часть»

РОССИЯ

04.00 «Доброе утро, Россия!» 07.55 Д/ф «Пугачева, Распутина... Все звезды Дербенева».

17.40 «Эртақлар - яхшиликка етаклар». 17.55 «Ихзор».

04.00, 08.05 «Доброе утро» 08.00, 11.00, 14.00 Новости 08.25 «Малахов +»

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Вести» 10.25, 13.20 «Местное время».

29-APRIL Seshanba

6.55 «Ватаним менинг» 7.00 «Тараннум».

05.00 Т/с «Любовь и тайны Сансет Бич».

ТНТ

05.00 Т/с «Любовь и тайны Сансет Бич».

30-APRIL Chorshanba

9.00 «Ешлар йилли». 9.10 «Қаддон қўшиқлар».

12.40 Детектив «Версия полковника Зорина».

ТНТ

05.00 Т/с «Любовь и тайны Сансет Бич».

18.00 Т/с «Монте-Кристо». 18.35, 21.55 «ЎЗЕХ хабарлари».

11.00 М/с «Каппа Майки». 11.30 М/с «Детки подростки».

ТВ 000

07.45 М/с «Вунш-пуш». 08.15 М/с «Мир Бобби».

ТОШКЕНТ

7.25 Кўрсатувлар тартиби. 7.30 Салом, Тошкент!».

12.00 М/с «Тотали Спайс». 13.00 Т/с «Женская лига».

ТВ 000

07.00 М/ф. 07.45 М/с «Вунш-пуш».

22.10 «Ozbekkino» намойиш этади: «Чот-қол».

SPORT

7.00 «Бодрое утро». 8.00 «Хабарлар» (рус).

01.00 Х/ф «Осада пришельцев».

DTV

07.00 Удачное утро. 07.50 Музыка на ДТВ.

SPORT

7.00 «Бодрое утро». 8.00, 18.30 «Хабарлар» (рус).

01.00 Х/ф «Охотники за смертью».

DTV

07.00 Удачное утро. 07.50 Музыка на ДТВ.

ЎЗБЕКИСТОН

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 Т/с «Сарой жаҳожири».

17.40 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Ихбор».
18.45 «Ҳаёт манзаралари».

1-MAY Payshanba

8.00, 15.00 «Ешлар майдони».
9.00 «Yoshlar-FM».
9.10 «Қадрдон қўшиқлар».

20.20 «Умр баҳори».
20.40 «Ешлар навоси».
21.00 «Ватан меҳри».

21.00 «Жозиба».
22.10 «Юртим жамоли».
22.45 «Кино SMS со звездами».

TOSHKENT

7.25 Курсатувлар тартиби.
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30, 18.50 Т/с «Эсмэралда».

7.00 «Бодрое утро».
8.00, 18.30 «Хабарлар» (рус)
8.20 Д/ф «Искусство Шаолинь».

05.00, 09.00, 11.00 Новости
05.10 «Артек»: пионерская сказка»

пес.
05.50 Комедия «Здравствуй и прощай».
07.45 Х/ф «Высота».

и Обеликс. Миссия «Клеопатра».
07.00, 09.00, 15.00 «Сегодня».
09.25 Комедия «Старые клячи».

09.00-19.00 «Интуция».
20.00 «Дом 2».
21.00 «Комеди Клуб».

смертью на ты. Владимир Высоцкий».
22.00 Х/ф «Пуленепробиваемая».

РОССИЯ

04.55 М/ф: «Винни-Пух», «Винни-Пух идет в гости».

05.10 Боевик «Васаби». (Франция)
06.40, 07.20 Комедия «Астерикс»

07.00 М/с «Крутые бобры».
06.00 М/с «Губка Боб квадратные штаны».

07.00 «Унци», 15 с.
08.00 М/ф.
08.30 М/с «Кот по имени Ик».

07.00 Удачное утро.
07.50 Музыка на ДТВ.
07.55 Телемагазин.

ЎЗБЕКИСТОН

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 Т/с «Сарой жаҳожири».

17.55 «Ихбор».
18.00 «Сизнинг адвокатингиз».
18.55 «Ҳидоят сари».

2-MAY Juma

7.40, 17.20 «Мультипанорама».
8.00, 15.00 «Ешлар майдони».
9.00 «Келажак эгалари».

20.40 «Ешлар навоси».
21.00 «Таъзим».
22.30 «О, ашлгим!».

22.10 Тошкент шаҳрининг 2200 йиллиги олдидан: «Менинг шахрим».

TOSHKENT

7.25 Курсатувлар тартиби.
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30, 18.50 Т/с «Эсмэралда».

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.20 Д/ф «Мир природы».

05.00, 09.00, 11.00 Новости
05.10 Х/ф «Город мастеров»

06.10 Комедия «Верные друзья».
08.00 «Юбилейный концерт ансамбля «Песняры».

09.55 «Кулинарный поединок».
11.00 «Квартирный вопрос».
12.20, 15.20 Т/с «Литейный, 4».

18.30 Д/ф «Любовницы».
19.00 Д/ф «Девочки-самоубийцы».

07.00 Удачное утро.
07.50 Музыка на ДТВ.
08.00, 08.30 Зерновые шуточки.

РОССИЯ

04.50 Комедия «Улица полна неожиданностей».

05.00 Комедия «Космический джем».
06.20, 07.20 М/ф.
06.30 «Сказки Баженова».

09.00 Д/ф «Заставить любить».
10.00 Д/ф «Как вырастить гения».

07.00, 13.00 «Унци».
08.00 М/ф.
08.30 М/с «Кот по имени Ик».

07.00 Удачное утро.
07.50 Музыка на ДТВ.
08.00, 08.30 Зерновые шуточки.

07.00 Х/ф «Как остаться в живых?»
08.55 М/с «Флиппер и Лопака».

ЎЗБЕКИСТОН

5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 7.00 Б/ф «Ахлийб хайллараст». 1-кисм. 7.40 «Дилхуш наволар».

19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус) 20.05 «ТВ циркфокс».

3-MAY

Shanba

9.20, 19.30 Т/с «Алия». 9.55 «Юрт тинчилиги». 10.00, 13.00, 16.00 «Давр».

TOSHKENT

7.25 Кўрсатувлар тартиби. 7.30 «Салом, Тошкент!» 8.30, 18.50 Т/с «Эсмеральда».

SPORT

8.00, 21.30 «Хабарлар» (узб.) 8.20 «Бодрое утро». 9.20 «Кувнок стартлар».

ROSSIA

05.00, 09.00, 11.00 Новости 05.10 Х/ф «Гость с Кубани»

07.00, 10.00, 13.00, 19.00 «Вести». 07.10, 13.20 «Местное время».

08.25 «Едим дома». 09.20 «Quattro ruote». 09.55 «Авиаторы».

23.30 «Дом 2». 00.00 Наши песни. 00.10 Комедия «Отморженные».

Стрейнджа». 01.00 Другое кино с А.Ф. Склярром.

07.00 Х/ф «Дорогой Франки». 08.55 М/с «Флиппер и Лопака».

ROSSIA

05.00 «Доброе утро, Россия!» 06.30 «Студия Здоровье».

05.00 Х/ф «Бес». 06.30 «Дикий мир».

05.00 М/с «Крутые боцы». 06.00, 06.30, 07.00 М/с «Губка Боб».

07.00 «Упс!». 08.00 М/ф. 08.30 М/с «Кот по имени Ик».

07.00 Удачное утро. 07.50 Музыка на ДТВ.

07.00 М/с «Человек-паук». 07.55 М/с «Смешарики».

ЎЗБЕКИСТОН

5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 7.00 Б/ф «Ахлийб хайллараст». 2-кисм.

21.00 «Тахлилнома». 21.45 «Заковат». 22.45 «Кўшигимсан, муҳаббат»./SMS/.

4-MAY

Yakshanba

9.55 «Юрт тинчилиги». 10.00 «Ватанпарвар».

TOSHKENT

7.25 Кўрсатувлар тартиби. 7.30 «Салом, Тошкент!» 8.30 Т/с «Эсмеральда».

SPORT

8.00 «Хабарлар» (узб.) 8.20 «Бодрое утро». 9.20 «Кувнок стартлар».

ROSSIA

04.00, 08.05 «Доброе утро» 08.00, 11.00, 14.00 Новости 08.25 «Малахов +»

07.00, 10.00, 13.00, 19.00 «Вести». 07.10, 13.20 «Местное время».

10.40 Т/с «Государственная граница». «Мирное лето 21-го года».

07.00 М/ф. 07.45 М/с «Вунш-пуши». 08.15 М/с «Мир Бобби».

00.00 Т/с «За гранью возможно-го».

07.00 Удачное утро. 07.50 Музыка на ДТВ.

ROSSIA

04.55 Х/ф «Ход конем». 06.30 «Сельский час».

05.00 «Сегодня утром». 07.15 «Летеря в русское лето».

05.00 М/с «Любовь и тайны Сансет Бич».

07.00 М/ф. 07.45 М/с «Вунш-пуши».

07.00 Удачное утро. 07.50 Музыка на ДТВ.

07.00 М/с «Человек-паук». 07.55 М/с «Смешарики».

Республикамизда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида олиб борилаётган ислохотлар жараёнида ширкат ҳўжаликлари ўрнида фермер ҳўжаликлари ташкил этилди. Бу жараён албатта Р.Эшонов меҳнат қилиб келган А.Хидоятлов номи ширкат ҳўжалигини ҳам четлаб ўтмади. Мазкур жараён бошланган илк пайтлардаёқ Р.Эшонов биринчилар қаторида фермер бўлиш истаги билан чиқди. Шу мақсадда у махсус комиссия томонидан 2007 йилнинг январь ойида ташкил этилган аукционда қатнашиб, битта боғни 6 млн. 390 минг сўмга сотиб олади. Пулни тўлаш учун у комиссия раисига мурожаат қилиб, тўловни амалга оширишни сўрайди. Аммо комиссия раиси ҳар сафар турли сабабларни баҳона қилиб, вақтни ҳўзиб юриверади. Р.Эшонов аукционда расман со-

қабул қилинади. Ишнинг қутилмаганда бундай тус олиши Р.Эшоновнинг барча умидларини пучга чиқаради. Шундан сўнг у узок кутмасдан прокуратурага мурожаат қилади. Унинг шикоятни иш материаллари билан бирга ўрганиб чиқилганда, ҳақиқатан ҳам давъогоарнинг талабини қаноатлантиришга асос борлиги аниқланди. Чунки, суд ишнинг ҳақиқий ҳолатини, тарафларнинг ҳўқуқ ва мажбуриятларини ҳар тарафлама, ҳолисона аниқ-

Инсон дўнға келганидан бўён доим меҳнат қилиб келади. Ана шу меҳнати самараси туфайли у моддий манфаат топиб, ўзи ва оиласининг турмуш фаровонлигини таъминлайди. Деновлик Рустам Эшонов ҳам ана шундай инсонлардан бўлиб, суяги меҳнатда қотанлардан. У 1980 йили тумандаги А.Хидоятлов номи ширкат ҳўжалиги ҳудудидagi ташландик ҳолда ётган бир гектар ер майдонини ижарага олиб, бир қанча узум навларини экиб етиштиради. Йўғирма олти йил давомида мазкур майдонда узум етиштириб, режани ортиси билан бажариб, ҳам ўзига, ҳам давлатга наф келтиради. Лекин у бир кун келиб шунча йиллик меҳнатлари, дехқончиликда олтирган тажрибаси иш бермай қолганини ҳаёлига ҳам келтирмаганди.

Меҳнат самарасиз кетмас

тиб олган, бу ҳақда аукцион баённомасининг нусхаси ҳам берилган бўлишига қарамастан нима учун комиссия раиси бундай қилётганининг сабабини тушунмай анча сарсон бўлади. Бироз вақт ўтиб, мазкур боғ П.Сафаров исмли шахсга 713 минг 578 сўмга сотиб юборилганлиги маълум бўлади. Бу ҳақда Р.Эшонов хабар топган, қонуний ҳўқуқларини тиклаб бериш учун судга мурожаат қилишдан ўзга чора топмади.

Фуқаролик ишлари бўйича Денов туманлараро суди давъогоарнинг мурожаатини кўриб чиқиб, унинг талабини қаноатлантириш тўғрисида қарор қабул қилади. Қарорга кўра, А.Хидоятлов номи ширкат ҳўжалигини фермер ҳўжалиқларига айлантириш бўйича қайта ташкил этиш комиссиясининг 2007 йил 20 январьдаги Р.Эшонов ва 2007 йил 9 мартдаги П.Сафаров номига берилган ғолиблик баённомаси ҳақиқий эмас деб топилиб, қайта ташкил этиш комиссиясига мазкур лойиҳа бўйича ким ошди савдосини қайта ўтказиш юклатилади.

Суднинг 2007 йил 26 июлдаги қўшимча ҳал қилув қарори билан Денов туман ҳўкимининг 1-84 лойиҳа бўйича 2007 йилнинг 10 мартдаги П.Сафаров номига берилган қарори бекор қилинади. Аммо биринчи инстанция судининг ушбу қарорлари вилоят судининг апелляция инстанцияси томонидан кўриб чиқилганда улар бекор қилиниб, давъогоар Р.Эшоновнинг талабини рад этиш ҳақида янги ҳал қилув қарори

лаш чораларини кўрмасдан ФПКнинг 15 ва 57-моддалари талабларини тўлиқ бажармаган.

Апелляция инстанцияси суди давъо талабини рад этишда махсус комиссиянинг 2007 йил 20 январьдаги баённомасида сотилган объект учун тўлов 15 банк куни ичида тўланиши лозимлигини, комиссия раиси А.Рўзиев 2007 йилнинг 12 ва 26 февралда оғохлантириш берган бўлса-да, Р.Эшонов томонидан низоли боғнинг пули тўланмаганлигини асос қилиб кўрсатган. Ваҳоланки, апелляция инстанцияси суди махсус комиссия раиси А.Рўзиев Р.Эшоновни низоли боғ учун пул тўлаш ҳақида қонун талабларига мувофиқ оғохлантирмаганлиги, мавжуд оғохлантириш бланкаларида Р.Эшоновнинг имзоси йўқлиги ҳолатига баҳо бермасдан, махсус комиссиянинг низоли боғ бўйича ўтказилган ёпиқ ким ошди савдоси ғолиблик баённомасини бекор қилган.

Ўзбекистон қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлигининг 2006 йил 18 январьдаги 13-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Қайта ташкил этилаётган қишлоқ ҳўжалиги кооперативлари (ширкатлар)нинг боғ ва узумзорларини сотиш тартиби тўғрисида»-ги низолининг 32-бандига кўра, ким ошди савдоси қонунчиликда белгиланган тартибда бекор қилингандан сўнг махсус комиссия қарорига мувофиқ қайтадан эълон қилиниши ва ўтказилиши, ким ошди савдоси шартномасини бекор қилиш махсус комиссия ваколатига

кирмаслигига суд эътибор бермаган. Шу билан бирга, Фуқаролик кодексининг 382-моддаси 2-қисмидаги тарафлардан бирининг талаби билан шартнома суд томонидан иккинчи тараф шартномани жиддий равишда бузса, шунингдек мазкур кодекс, бошқа қонунлар ва шартномада назарда тутилган ўзга ҳолларда ўзгартирилиши ёки бекор қилиниши мумкинлиги кўрсатилган бўлса-да, махсус комиссия томонидан ким ошди савдоси факат суд орқали бекор қилиниши лозимлиги инобатга олинмаган.

Махсус комиссия ййгилишининг 2007 йил 1 февралдаги 16-сонли баённомасида ҳам Р.Эшонов 2007 йилнинг 20 январьда низоли боғ бўйича ўтказилган ким ошди савдосида ғолиб деб топилиб, мазкур қарор бекор бўлмаса-да, нима сабабдан ғолиблик рўйхатига қўйилмаганлиги ҳолати суд томонидан текширилмаган. Бундан ташқари, Р.Эшоновнинг давъо аризаси, судда берган кўрсатилган, шикоятларида низоли боғ пулини бир неча бор олиб борганини, лекин комиссия раиси А.Рўзиев газначи йўқлигини айтиб қайтариб юборганини, боғни ўзинг қолдириб, ким ошди савдоси ғолиблик баённомасини ҳақиқий эмас деб топиши сўраб, яъни давъо талаблари бир-бирига қарама қарши бўлса-да, суд томонидан унинг важи текшириб қўрилмаган. Шунингдек, фуқаролар И.Мустанов ва С.Каримовлар тушунтириш хатларида Р.Эшонов ким ошди савдосида ғолиб бўлган

нидан сўнг ҳўжалик идорасида пулни тўлаш учун бирга борганиларини, лекин газначи Р.Эшоновнинг пулини олмасдан комиссия раиси А.Рўзиевга учрашиш кераклигини, пулнинг ҳаммасини тўлаш учун эса ҳали вақт борлиги сабабли кейинроқ тўлиқ қилиб олиб келиши мумкинлигини айтганлигини билдиришган. Комиссия раиси А.Рўзиев эса биринчи инстанция судида Р.Эшонов низоли боғ пулини 15 банк кунда эмас, 16-кун олиб келган, деб кўрсатма берган. Гарчи, шартнома бўйича пулнинг тўлов мuddати 15 банк иш куни бўлиб, у 2007 йилнинг 9 февралда тугаган бўлса-да, лекин Р.Эшонов шу пайтда пулни олиб борганилиги, комиссия раиси А.Рўзиев томонидан кўрсатилган мuddатлар оғохлантиришда 2007 йилнинг 2 мартга қадар узайтирилганига баҳо берилмаган. Фуқаролик кодексининг 380-моддаси 8-қисмида ким ошди савдосида ғолиб чиққан шахс билан шартнома тузишда у тўлаган закатат суммаси тузилган шартнома бўйича кўрсатилган мuddатлари ҳисобга олинади деб кўрсатилган. Аммо суд Р.Эшоновнинг мазкур модда талабини қисман бажарганилигига эътибор бермаган. Қолаверса, ФКнинг 380-моддаси 9-қисми ва юқорида тилга олинган Низомнинг 26-бандида ўтказилган аукцион ҳусусида тузилган

3 нусхадаги баённома комиссия раиси ва аъзолар томонидан имзоланиши, мазкур баённома шартнома кунда эга бўлиши, баённоманинг 1 нусхаси ғолибга, 2-нусхаси туман ҳўкимига ва 3-нусхаси ким ошди савдоси ййғамга жилдига тикилиши кўрсатилган. Бирок, туман ҳўкимлигига баённоманинг нусхаси эмас, балки П.Сафаровга сотилганлиги ҳақидаги баённома нусхаси юборилиб, туман ҳўкимининг қарори чиққанлигига баҳо берилмаган. Олий Суд Пленумининг 2006 йил 22 декабрдаги 17-сонли қарори талабларига кўра, ким ошди савдоси қарорини ўтказилиш қоидаларининг бузилганлиги ким ошди савдоси натижаси юзасида тузилган олди-сотди шартномасининг ҳақиқий эмас деб топилишига асос бўлади. Бунда суд битимини ФКнинг 116-моддасига асосан ҳақиқий эмас деб топиши қайд этилган. Мазкур қарор талаблари эса суд жараёнида инобатга олинмаган. ФПКнинг 312-моддаси 1-қисми талаби бўйича иш учун аҳамиятли булган ҳолатлар аниқланмаганлиги, суднинг ҳал қилув қарорига баён қилинган ҳўжатларнинг иш ҳолатларига мос келмаслиги, моддий ҳўқуқ ёки процессуал ҳўқуқ нормаларининг бузилганлиги ёхуд нотўғри қўлланганлиги суд қарорини Бош прокуратуранинг протести асосида бекор қилинишига иш юзасида янгидан қарор қабул қилинишига асос бўлди.

Муҳайё АШУРОВА,
Бош прокуратура бўлим прокурори

Тошкент шаҳридаги «Тасним» қўшма корхонаси ташкил этилаётганда тасисчилар кўзланган ишдан манфаатдор бўлиш билан бирга ишда турли хил қийинчиликларга дуч келишларини ҳам ўйлаган бўлса ажабмас.

Корхона 2006 йилни муваффақиятли якунлаб, 2007 йилда янги режалар асосида ишни бошлаган бир пайтда корхонага Сирғали туман солиқ инспекциясидан режа бўйича текширишга келишди. Текширишда корхонадаги ишларнинг барчаси ҳам кўнгилдагидек эмаслиги маъ-

давъо билан мурожаат қилади. Суд ишни кўриб чиқиб, уни қаноатлантириш ҳақида қарор қабул қилади. Лекин иш қасасия инстанциясида қўрилганда биринчи инстанция суди қарорини асосиз деб топиб, давъогоарнинг қаноатлантириши рад этиш тўғрисида янги қарор қабул қилади. Лекин иш ҳужжатлари атрофлича ўрганилганда, суднинг мазкур қарори Ҳўжалик-процессуал кодексининг 135-138-моддалари талабларига зидлиги аниқланди. Ҳусусан, қасасия инстанциясининг қарорида Адлия вазирлиги томонидан 2002 йил 5 март-

дасида солиқлар, ййғимлар ва бошқа мажбурий тўловларга оид норматив-ҳўқуқий ҳўжатлардаги бардараф этиб бўлмайдиган барча шубҳали, зиддиятли қоидалар ва ноанлиқликлар солиқ тўловчи тадбиркорлик субъекти фойдасига талқин қилиниши кўрсатилганлиги сабабли қасасия инстанцияси томонидан юқорида тилга олинган нормадаги давъотга ҳўқуқий баҳо берилмаган. Бу эса моддий ҳўқуқ нормасини нотўғри қўлланганлигини кўрсатади. Чунки мазкур Йўриқноманинг 6-бандида корхонага бирикти-

маси ҳамда Тошкент шаҳар ҳўкимининг 2000 йил 5 июндаги 301 сонли қарорига асосан 11.798 квадрат метрдан иборат оморхона ва цех биноси жойлашган ер майдони «Тасним» қўшма корхонасига доимий фойдаланиш учун бириктириб берилгани, шунингдек, кадастр ҳўжатларида ҳам оморхона ва цех биноси деб кўрсатилганлиги сабабли қўшма корхона ягона ер солиғи эмас, унга бириктириб берилган ер майдонининг ер солиғи тўлаши ҳақида янглиш хулосага келинган. Чунки, ижара шартномаси, ҳўким қарори ва ка-

«ТАСНИМ» НЕГА ТАСЛИМ БЎЛМАДИ?

лум бўлади. Жўмладан, корхона барча мажбурий тўловлар ва солиқларни ўз вақтида тўлаган бўлса-да, ер солиғи бўйича қонун талаби бузилганлиги аниқланди. Солиқ инспекцияси текшириш натижасига кўра 1 млн. 52 минг 362 сўм миқдордаги суммани ундириш учун корхонанинг бандадаги ҳисоб рақамига инкасса топшириқномасини қўяди. Албатта, бу корхона учун аниқлаш мумкинлигидек бўлиб, Тошкент шаҳар адлия бошқармасига мурожаат қилишди. Мутахассислар ҳолатни ўрганиб чиқилган, шаҳар ҳўжалик судига солиқ инспекциясининг корхонага нисбатан инкасса топшириқномасини ижро этиш мумкин эмаслиги тўғрисидаги

да рўйхатга олинган «Қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етиштирувчи корхоналарга нисбатан ягона ер солиғини ҳисоблаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»-ги йўриқноманинг 6-бандида корхонанинг эгаллиги, фойдаланиши ёки ижарада фойдаланиши учун экириктириб берилган ер участкаси майдонини солиқ тўлаш объекти тўғрисидаги йўриқноманинг қайд этилганлигига янглишган ҳолда тасниланган. Чунки, айнан шу йўриқноманинг 2-бандида қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етиштирувчи корхоналар барча солиқ ва мажбурий тўловлар ўрнига ягона ер солиғи тўлаши лозимлиги кўрсатилган бўлиб, шу пайтда амалда бўлган Солиқ кодексининг 4-мод-

дастр ҳўжатлари қўшма корхонага нисбатан ер майдонига эгаллик қилиш ҳақида ундан фойдаланиш учун ҳўқуқий асос бўлиши, корхонанинг қайси солиқ тури бўйича қанча солиқ ҳисобланиб, ундирилиши учун бу ҳўжатлар эмас, балки корхонанинг давлат статистика органлари томонидан қандайд қорхона сифатида рўйхатга олиниб, қайси ОКОНХ рақами берилгани асос бўлиши қасасия инстанциясининг эътиборидан четда қолган. Бундан ташқари, Давлат мулкчилиги бошқаруви ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан корхонага 1998 йилнинг 28 июлда Сирғали тумани Венгер 2-тор кўчаси

ган «Тасним» қўшма корхонасининг қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотли етиштирувчи корхона эканлиги ҳақидаги хулосаси қайси қонун нормасига асосан нотўғри эканлигини қонуний асослар билан исботлашмасдан туриб давъонини бекор қилиш тўғрисида барвақт хулосага келган. Шу боисдан ҳам суд томонидан йўл қўйилган ана шу ҳолатларни бардараф этиш мақсадига Олий ҳўжалик судининг Раёсатига Бош прокуратура томонидан қиритилган протест қаноатлантирилиб, қонун устуворлигининг таъминлишига эришилди.

Улўбек САЙФУДИНОВ,
Бош прокуратура бўлим катта прокурори

Хасанали (исм-фамилиялар ўзгартириб берилган) ҳам буй этиб олий ўқув юртига ўқишга киришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бу ишнинг битта «лекин» бор эди. Тунов кўни кўчада танишларидан бирига ниятини айтганида у: «11-синфни битирганлик тўғрисида шаҳодатномам бўлмаса ҳужжатларингни қабул қилишмайди. Сенда бунақа ҳужжат йўқку», деб қолди. Хасаналининг уйланиб қолганини кўриб маслаҳат ҳам берди. «Бундан бўлмайдиغان ишнинг ўзи йўқ»,

булдир олмайдиغان одамлар бор». У «демак, бунинг иложини топса бўлади», деган қарорга келди.

Эртасига тумандаги мактаблардан бирида директор бўлиб ишлайдиган қариндошининг хузурига келди. Малоҳат Алиевна жини ўқишга қирмоқчи эканини эшитиб хурсанд бўлди.

— Албатта ўқишга кир. Ҳозир замон ўқитганики, — у жиянини қўлаб-қувватлади.

Лекин Хасанали олий ўқув юртига кириш учун 11-синфни тамомлаганидан ҳақида шаҳодатномаси йўқлигини айтиб, бўлиб тўрилашнинг иложи борми» деб сўради. Узоқ йиллардан бери мактабда ишлаган, ёш авлодни тарбиялашда кўп хизмат қилган Малоҳат опа ҳеч иккиланмасдан унга қалбаки шаҳодатнома тўғри-лаб беришни ваъда қилди. Эндигина му-стақил ҳаётга қадам қўйган Хасанали уй-ига хурсанд бўлиб қайтди.

Директор аёл ўйлай-ўйлай тумандаги

мактаблардан бирида директор бўлган та-ниши Фуломжонга кўнғироқ қилди. Ҳам-касбидан «келаверинглар» деган жавобни олгач, йўлга тушди.

Каттақон мактабнинг директори Фу-ломжон Собиров ҳамкасбининг илтимо-си бориб турган жиноят эканини, бу қалтис ишнинг охири хайрли бўлмасли-гини ўйлаб ҳам ўтирмади. Сақлаб қўйил-ган, топ-тоза, янги шаҳодатномани Ма-лоҳатнинг қўлига тутқазди.

— Мава, ўзингиз тўлдириб берарсиз, — ташвишланманг, бу ёғини ўзимга қўйиб бераверинг.

Малоҳат Алиевна шаҳодатномага ке-

жिनоят иши терговда улар айбларини тан олишди. Иш судга оширилди. Мало-ҳат Алиевна билан Хасанали судга ариза тақдим этиб, айбларига тўлиқ иқрор ва қилмишларидан чин кўнғилдан пушай-мон эканликларини билдириб, енгиллик беришни сўрашди. Суд буни эътиборга олиб, Олий Махжл Сенагининг 2007 йил 30 ноябрдаги амнистия тўғрисидаги қарорига асосан жиноят ишнинг уларга тегишли бўлган қисмини ҳаракатдан ту-гатди. Собик мактаб директори Ф.Соби-ровга эса қонун доирасида тегишли жа-зо тайинланди.

Суд адолатли қонунларнинг инсон-

Инсон мақсадсиз яшай олмайди. Тўғри йўл танлаганлар муроди-га етса, эгри йўлдан кетганлар ўзига ўзи ташвиш ортиради олади. Айнакча мустақил ҳаётга эндигина қадам қўйган ёшларнинг йўл бошидаёқ адашишига бефарқ қараб бўлмайди.

ЙЎЛ БОШИДА АДАШМАНГ

ракли маълумотларни киритгач, синф раҳ-бари ва ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарининг ўрнига ҳам ўзи имзо қўйиб, муҳр босди.

Хасаналининг наздида иш ҳамирдан қил суғургандек осон биттандек туолди. У қалбаки шаҳодатномани қўлга киритгач, ҳужжатларини олий ўқув юртига топ-ширди. Омади бор экан, имтиҳонлардан муваффақиятли ўтиб, шартнома асосида ўқишга қабул қилинди. Аммо унинг қувончи узоққа чўзилмади. Тез орада ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар то-монидан шаҳодатноманинг сохта эканли-ги аниқланди.

Ими-жимида қонунни бузиб қилин-ган қалтис иш келтирган шолдикнинг умри қисқа бўлади. Жиянининг иши пача-васи чиққанини эшитган ҳар икки дирек-тор бош чангаллаб қолди. Энди қонун олдига жавоб беришлари керак. Шундай бўлди ҳам.

Ҳар учаласининг устидан қўзғатилган

парварлик тамойили асосида иш кўриб, жазонинг муқаррарлигини таъминлади. Лекин жиноят содир бўлмаслиги ҳам му-кин эди-ку, деган мулоҳазамиз ҳам йўқ эмас. Чуқурроқ мулоҳаза қилиб кўрилса, эндигина балоғат ёшига етган Хасанали-нинг адашишида катталарнинг ҳам айби бор. Улар ҳаётда ўз ўрнини топишга ин-тилаётган ўсимрни қалтис йўлдан қайта-ришганда, бу жиноят эканини ётими бил-ан тушунтиришганида кўнғилсизлик-ларнинг олди олинган бўларди. Лекин улар бунинг аксини қилишди. Қолаверса, ота-онасининг фарзанд тутган йўлга бе-фарқ муносабати хато рўй беришига олиб келди.

Ҳар қандай ишнинг сабоғи бўлади. Энг муҳими — ҳўқмдан тўри хулоса чиқариб, хатони қайта тақорраламаслик-дир.

Марат ЖУМАМУРАТОВ,
Бoш прокуратуранинг бошқарма прокурори

Ортиқча инсон

Яхши оилادا вога етган фарзанда ҳаётда ўз ўрнини топиб кетиши муқаррар. Агар аксинча бўлса... Қаҳрамонимиз Сергей Акдавлатов ҳам носоғлом оилда муҳитида вога етди. Мактабни аранг битиргандан сўнг бирон бир касбнинг бошини тутай демасди. Кўча санғиди. Унга ўхшаганлар билан топишиб, ўғирлик қилди. Кўни-кўшинлар унинг юришидан шикоят қилиб бир неча марта милицияга шикоят қилишди. Лекин Сергейда ўзгартириш бўлмади. Бекорчиликни, безорчиликни касбга айлантирди.

У асли Россиянинг Кемерово вилоятидан бўлиб, собик иттифоқ даврида 1982 йил «яхши маош» илинжи-да Ўзбекистонга келиб қолган, Дўстлик туманида умр-гузаронлик қиларди. Лекин у бир ерга келиб ҳам эски одатини ташламади. Синфдошининг ёрдами билан ишга жойлашган жойидан ўғирлик қилиб ҳайдади. Ўғирлик жинояти учун Дўстлик туман судининг ҳукми билан озодликдан маҳрум этилди. Кўп ўтмай озодликка чиқ-ди. Кейин талончилик қилиб, яна қамалди. Хуллас, Дўстлик туманида яшаб юрган даврида Сергей 4 марта суднинг қора курсисига ўтирди...

Шу йилнинг 7 февраль куни туман ИИБ бўлими ходимлари олатадигдек «Тозалаш» операцияни ўтказ-аётганда Сергей Акдавлатовни кўчада учратиб қолди. Айби борнинг оёғи қалтирайдиган деганларидай у ИИБ ходимларига қаршилик кўрсатди. Унинг бу ҳаракатлари бекорга эмас экан, Чўнтағи гувоҳлар иштирокида тек-шириб кўрилганда, марихуна гўёҳандлик моддаси то-пилди. Терговда Сергей уни туман чеккасидаги зо-вурлар бўйидан йиғиб келиб, истеъмол қилишини айтди.

Донишмандлардан бири жаннат қидирганга жаннат-дир дунё, қулфат қидирганга қулфатлар дунё, деган.

Сергей Акдавлатов бу дунёда одамга ўхшаб йишамасди. Оила кўрмасди. Гулдек умрини азобда ўтказди. Унинг фаолияти ИИБ ходимлари томонидан ўрганилганда, Сергей ўз уйдан ҳайдади, туман иссиқхонасида ётиб юргани аниқланди. Ичкилик ва иродасизлик Сергейни дайди одамга айлантириб қўйган эди. Ёши қирқдан ошган бу кимса нима учун бу ёруғ оламда яшаётганини ҳам билмасди.

Уйдан ҳайдалган, жамиятга кераксиз Сергей ҳаётда ортиқча одамга айланиб улгурганди. Бунга эса ўзи айбдор.

Шавкат ТУРДИБЕКОВ,
Дўстлик туман прокурори

Янгиликдаги янги ўйинга кўчиб борганидан кейин унинг ҳаёвати йўқолади. Кечалари ухломмай, тўлғониб чиқарди. Тагин беҳосият туш кўрди. Рўпарасидан бошдан-оёк оққа бурканган қариялар чиқиб келишиб, «қачонсача руҳимиз-ни чирқиратасан, баднафе» дея қўлатишдан олиб зимис-тонга ўчишибди. Уни пуллар асқулаб ёнаётган гуҳанга элтди ташлашибди. Жизганак бўлиб, чўчиб ўйонди. Юеи-наётиб, ўнча тасалла берди: «Минг бора титқилашин, боши-учини топишолмайди!»

Инспектор Д.Хожиматованинг «фа-олияти» алоҳида тафтишдан ўтқа-зилганида янада «антиқ» далиллар юзага чиқди. Иттифоқ кўчасининг 36-уйида яшовчи Фозилжон Ма-мадалиев 2006 йил 13 май куни вафот этган эди. Марҳум вафот этган ойдан тортиб, бир йил моб-айнида, 2007 йил май ойига қадар тўлов ведомостларига «имзо» че-киб, ойма-ой 43,4 минг сўмдан 57,3 минг сўмгача пенсия пуллари-ни олиб келаётганди. Гуё унга жами 408,7 минг сўм пенсия тўланганди.

...Компьютернинг биллагони Д.Х-ожиматова пул ишлашнинг фарой-иб «усули»ни кашф қилди. Унинг калласида вафот этган пенсионер-ларни компьютерда қайта тиритли-

бор. Исм-шарифлари ичидан ким ҳам топа оларди уларнинг бор-йўқлигини? Сизниям қуруқ қўймайман.

Почталёнга бу «фаройиб» режа ёқиб тушди. Ведомостга фамилияси ёзилган марҳумнинг пенсия пули-ни ҳам санаб олиб, Д.Хожиматовага

чиққан мактаб ўқитувчисининг исм-шарифига кўзи тушди. У нафақага чиққанидан кейин ҳам 5-умумтаб-лик мактабда ишлаётган эди. Пен-сиясини мак-табда иш-ха қ и г а

«Рўҳ»лардан бири — пенсионер Абдуваптор Солиев гуё Андижон шаҳри, Саноят кўчаси, 41-уйда «ис-тиқомат қиларди». Ушбу кўчага хиз-мат кўрсатувчи почта хабарчиси Р.Раҳмонов Д.Хожиматованинг «мойи» таклифини рад эта олма-ди. Аслида йўқ пенсионерга ҳисоб-ланган пенсия пуллари 2006 йил июль ойдан 2007 йил август ойи-гача почта бўлимидан олиб, гуё уйига «элтди бериб» турди. Д.Хожиматова билан бирга бир йилу бир ой мобайнида дунёда умуман яшамаган «нафақахўр»га ҳисоблан-ган салкам 700 минг сўм пенсия пуллари ўзлаштирди.

Тергов жараёнида шаҳарнинг «Обод» маҳалласи янги чекидаги уйда яшовчи, 40 ёшдан ўтган Д.Х-ожиматова алоқа бўлимлари хабар-чилари А.Толаков, М.Тожибоев, О.Раҳимова, Р.Раҳмонов ва О.Да-дабоевлар билан ўзаро тил бирик-тириб, ўтган икки йил мобайнида икки нафар вафот этган пенсионер-лар, бир нафар ишлаб турган жой-идан нафақа олувчи ва шўқиди на-фар аслида бўлмаган, исм-шарифи тўқиб чиқарилган нафақахўрлар ху-сусида компьютерга сохта маълум-отлар киритиб, «ўлик жонлар»га ҳисобланган жами 7 млн. 704 минг сўм пенсия пуллари ўзлаштир-ганликлари маълум бўлди.

Суд мажлисида Д.Хожиматова ҳамда шерикларининг айблари ўз тасдиғини топиб, қилмишларига яраша жаза тайинланди.

Бахтиёржон ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Андижон шаҳар прокуратураси терговчиси

НАФАҚАХЎР «ЎЛИК ЖОН»ЛАР

Идорала текшириш ўтказилаёт-ган эди. Барча ҳужжатлар жой-жой-ида, ҳамма иш қонунийда. 2005 йил июнь ойдан буён Андижон шаҳар ижтимоий таъминот бўли-мининг «пенсия ва нафақаларни тўлаш устидан мониторинг гуруҳи» инспектори лавозимида ишлаётган Дилфузахон Хожиматовага бирон-бир эътироз тўғилмаётган палла-да...

2006 йил июль ойдан пенсия ола бошлаган Сожидахон Аюпован-нинг ведомостлардаги имзолари ҳар хил, шубҳали туолди. Уни идорага чақиртиришганида келмади. Уйига суриштириб боришганида, Анди-жон шаҳрининг Иттифоқ кўчаси-даги 5-хонадонда умуман яшамас-лиги аён бўлиб қолди. Кейинчалик, тергов жараёнида эса бундай нафа-қахўр умуман йўқлиги аниқланди.

риб, марҳумларга ҳам пенсия пул-лари тўлашни давом эттириш «ғоя» си туғилди. Бирок, пуллари пенсионерларга почта хабарчилари тарқатишди. Уларни «қўлга олса»...

Шаҳардаги 2-алоқа бўлими ха-барчиси А.Толаков гап орасида ма-оши озлигидан нолиганида Д.Х-ожиматова «битта иш бор» деди.

— Мен ўлган пенсионернинг фамилиясини тўлов ведомостига киритаман. Сиз ҳайрон бўлмасдан, унга ҳам ҳисобланган нафақа пули-ни қўшиб олиб, менга берасиз.

— Суриштириб қолишса...
— Шаҳарда минглаб пенсионер

топширди. Оз бўлса-да, «хизмат ҳақ»ни санаб олди. «Иш» ҳамир-дан қил суғургандай силлиқ кечгач, мониторинг бўйича инспекторнинг компютерида бошқа марҳумлар ҳам «тирилиб» тўлов варақаларига хи-ритиларди. А.Толаковдан «ибрат» олган бошқа почталёнлар: М.То-жибоев, О.Раҳимовлар ҳам тўлов варақаларидаги оламдан ўтган пен-сионерларга гуё нафақа пуллари-ни элтди бериб, фамилиялари рўпара-сига жимжимдор қалбаки имзолар-ни қўйишарди.

Д.Хожиматова «мониторинг» ўтказаетиб, компьютерда пенсияга

Рус ва хитойларга қойил

Нидерландиянинг «AIVD» разведка хизматининг баҳолашича, мамлакат манфаатларига энг катта хавфни Хитой ҳамда Россия разведкалари тўғрисида бўлиб ўтган «AFP» ахборот агентлигининг хабар беришича, «AIVD» раҳбари

Герард Бууман томонидан ўқиб эшиттирилган баёнотда айнан шу давлатлар Нидерландияда жосуслик билан ўта фаол шугулланаётган давлатлар ҳисобланади. Унда айтилишича, Россия мамлакатдаги энергетика сектори тўғрисида барча ахборотларни йиғиб олмақчи экан. Бууманнинг таъкидлашича, 2007 йилда «AIVD» ходимлари Нидерландияда жосуслик фаолияти билан шугулланиб юрган айрим давлатларнинг махсус хизмат вакиллари мамлакатдан чиқариб юборишга эришган.

Қайд этиш жоизки, ўтган йилнинг сентябрь ойида АҚШ миллий разведкаси директори Майк Макконнелл Россия ҳамда Хитой махсус хизматларининг АҚШга қарши юритаётган фаолияти совуқ уруш даражасига тенглашиб қолганини айтиб ўтган эди. 2007 йилнинг охирида эса Буюкбритания махсус хизматлари, Россия ва Хитой разведкалари энг хавфли рақиб сифатида тан олдилар.

Табиатни асраш зарур

«Boing» ҳамда «Airbus» корпорациялари атмосферага зарарли чиқарилган чикаришни камайтириш учун курашда ўз кучларини бирлаштиришга қарор қилдилар. Мазкур йўналишдаги битим икки компания раҳбарияти томонидан Женевада бўлиб ўтган «Авиация ва атроф-муҳит» режасининг учинчи саммитида имзоланди, деб хабар қилади «AFP» ахборот агентлиги.

Корпорациялар бутун дунёда авиайўлларнинг самарадорлигини ошириш ҳамда тартибга солиш мақсадида авиачушларни бошқаришнинг яхлит глобал тизимини барпо этишда ўз ҳиссаларини қўйишга ваъда беришди. Қўшма пресс-релизда ёзилишича, қисқароқ авиайўлларни очиб, диспетчерларнинг ўзаро ҳамкорликдаги ҳаракати, авиачушлар тезлигининг назорати самолётлар-

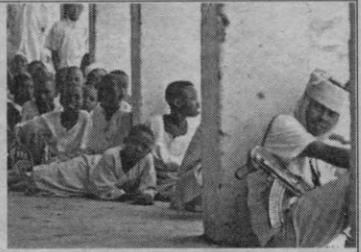
нинг ҳавода бўлиш вақтини қисқартиради. Ёқилгини тежашга ҳам ёрдам қилади. Ўз навбатида бу ҳолат авиачушларнинг атроф-муҳитга салбий таъсирини камайтиради. Биринчи навбатда ёнилғи ёниши натижасида юзага келадиган зарарли чикинди моддаларнинг атмосферага чиқарилиши ва самолёт двигателлари ишлашидан рўй берадиган кучли шовқин кўрсаткичи бир мунча пасаяди. Оддий физик қонун — самолёт қанча кам вақт учса, унинг двигателлари ҳам шунча кам вақт ишлайди.

Шу боис, «Boing» ҳамда «Airbus» корпорациялари биргаликда авиачушларни бошқаришнинг глобал тизимини яратишнинг самаралироқ йўлини топиш мақсадида АҚШ ҳамда Европа Иттифоқи авиация сектори

ва шу билан боғлиқ давлат органлари ишини мувофиқлаштиришни режалаштирмоқдалар. Шунингдек, пресс-релизда кўрсатилишича, авиациянинг атроф-муҳитга зарарини пасайишига сабаб бўлаётган омишлардан бири, бу авиациялар томонидан «Boing 787» ҳамда «Airbus A380» русумли самолётлар сингари табиатга хавфсизроқ ҳаво кемаларини ишлаб чиқишдаги рақобатлашувдир.

Ҳисоб-китобдаги ТАФОВУТ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котибининг инсонпарварлик масалалари бўйича ўринбосари Жон Холмсинг маълум қилишича, Суданнинг Дарфур вилоятида исёнчилар ҳамда ҳукумат қўшинлари ўртасида рўй берган тўқнашулар оқибатида 2003 йилдан ҳозирга қадар 300 минг киши қурбон бўлган. БМТ хавфсизлик кенгашининг йиғилишида нутқ сўзлаган Холмс, воқеаларнинг бундай ривожидан жуда таажубда эканлигини айтиб, бу муаммонинг ечими топишмас, қурбонлар сони янада кўпайиши муқаррарлигини билдирди. Шунини алоҳида таъкидлаш керакики, қурбонларнинг аксарияти тинч аҳоли вакиллари.

Суданнинг БМТдаги элчиси Абделмаҳмуд Абделжаҳим эса тақдим этилган кўрсаткичлар ошириб кўрсатилганини таъкидлаб, расмий Ҳартум маълумотларига кўра тўқнашуларда 10 минг киши ҳалок бўлганлигини айтиб ўтди. Қайд этиш жоизки, ҳозирги кунгача Дарфур вилоятида БМТнинг 9 минг кишилик ҳарбий контингенти жойлаштирилган. Бироқ, мутахассисларнинг фикрича, ҳудуддаги вазиятни тўлиқ назорат қилиш учун инсонпарварлик кучлари сонини 26 мингга етказиш лозим. Хавфсизлик кенгашида 2009 йилнинг бошларига келиб, Дарфурга яна 17 минг ҳарбий юборилиши белгилаб олинди. Шунингдек, инсонпарварлик ёрдамнинг ҳажмини ошириш ҳам режалаштирилди, деб хабар қилади «Reuters» ахборот агентлиги.

Маълумотга эҳтиёт бўлинг!

«Central Asian News» ахборот агентлигининг хабар беришича, Қирғизистон фавқулодда вазиятлар вазириликнинг нотўғри об-ҳаво маълумотини тарқатган оммавий ахборот воситаларини маълумий жавобгарлик тортишни тақдир қилди. Айнан шундай қонун лойиҳаси 22 апрель кунини мамлакат парламентида кўриб чиқилди. Мазкур ҳужжат маълумий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга айрим ўзгаришларни киритишни тақозо этади. Фавқулодда вазиятлар вазири ўринбосари Туратбек Жунуналиев ушбу қонун лойиҳаси билан депутатларни таништирар экан, ўз тақлифларини асослаб берди. Унинг таъкидлашича, ОАВ кўп ҳолларда аниқлиги кафолатланмаган манбаалардан маълум олиб, метеопрогноزلарни чоп этиди ёки эфирга узатса. Ўз навбатида бу ҳолат салбий оқибатларга олиб келади. Вазир ўринбосарини айтишича, об-ҳаво юзасидан тўлиқ ва ишончли маълумотларни тақдим этидиган ягона манбаа фавқулодда вазиятлар қошидаги гидрометеорология бош бошқармасидир. Жунуналиевнинг гапига қараганда, Қир-

ғизгидромет метеостанцияларининг техник жиҳозларини замонавийлаштириш учун 50 миллион доллар миқдордаги маблағ зарур бўлади. Қонун лойиҳасида журналистлар учун қандай жазо турлари назарда тутилгани тўғрисида вазирик вакиллари изоҳ беришмаяпти. Шунингдек, ОАВ Қирғизгидрометнинг расмий маълумотини чоп этса ёки эфирга узатса-ю, улар ўз тасдиқини топмаган тақдирда жавобгарликка тортиладими, йўқми, айтиб ўтилмаган.

Прокуратура аралашгач...

Волжск худудлараро табиатни муҳофаза қилиш прокуратураси томонидан Волга дарёси ҳаво-заҳари табиатни муҳофаза қилишга доир қонунлар ижроси юзасидан ўтказилган текширишда икки мингдан зиёд ташландик кемалар аниқланган. Россия Бош прокуратураси расмий сайтида ёзилишича, жами 2107 та ташландик кема топилди, улардан 1424 таси эгасиз экан. Ишга яроқсиз бўлиб қолган аксарият кемалар занг бошичи, улардан ёқилғи-мой моддаларининг ажралиб чиқиши ва бошқа ҳолатлар билан атроф-муҳит табиатга зарар келтирмоқда. Улар зарар келтириши билан бирга, бошқа кемаларнинг Волга дарёси бўйлаб ҳаракатланишига тўсқинлик қилмоқда. Прокуратуранинг маълумотига қараганда, масъул органлар юқорида кўрсатилган муаммоларни ҳал қилишга ҳеч қандай жонбозлик кўрсатмагандир. Аниқланган қонунбузилиш ҳолатлари бўйича Волжск худудлараро табиатни муҳофаза қилиш прокуратураси суд орқали Саратов вилоятининг уч тумани маъмуриятдан эгасиз кемаларни Волжск давлат денгизи ва дарё назорати бошқармаси ҳисобига ўтказишни талаб қилди. Бундан ташқари, қатор вилоятлар ҳокимиятлари прокуратура талабига кўра, дарёни тозалаш худудий дастурини қабул қилишди. Прокуратуранинг сайёҳаракати натижасида, Волгоград, Ульяновск, Ярослав, Саратов, Самара ва Нижегородск вилоятларида эгасиз кемаларни сув остидан кўтариш ва кейинчалик йўқ қилиш ишларига маблағлар ажратилди.

Жиноятга жазо муқаррар

«DPA» ахборот агентлигининг хабар беришича, Босния ва Герцеговина давлат судининг ҳарбий жиноятлар бўйича трибунали 22 апрель кунини ҳарбий жиноятларни содир этганликда айбланган, тўрт нафар босниялик сербни тули мuddатга қамқоқ жазосига ҳукм қилди. 54 ёшли Душан Фустар тўққиз йил қамқоқ жазосига ҳукм қилинди. 1992-95 йилларда Кератерм лагерини серб кўриқчилари бошлиги лавозимда ишлаган Фустар, Прижедор шахридан олиб келинган мусулмон ва хорват маҳбусларга ҳам маънавий, ҳам жисмоний таъзияк ўтказганида айбдор деб топилди. У суд жараёнида айбига тўлиқ иқроор бўлиб, ўша вақтда қилган ишлари учун пушаймонлик билдирди. Қолган уч нафар судланувчи босниялик мусулмонларни қатл қилишда қатнашганликда айбланишган. Пека лаҳабли 43 ёшли Мирко Пекеч 29 йилга, унинг икки шериги эса 21 йилдан қамқоқ жазосига ҳукм қилинди. Давлат айбловиди айтилишича, 1992 йилнинг сентябрь ойида ушбу жиноятчилар худуддаги қишлоқлардан бирининг аҳолисини гаровга олишган. Сўнгра қимсақиз жойга олиб бориб, отиб ташлашган. Ушунда 23 киши (10 таси аёл ва уч нафари болалар) ўлдирилганди.

Солиқдан қочиб бўлмайд

Испания солиқ органлари Лихтенштейн офшор худуди орқали солиқлардан бўйин толашдаги гуноҳ қилинган 198 нафар кишига доир маълумотларни прокуратурага бериб юборди. Энди прокуратуранинг олдида Испания фуқаролари томонидан Лихтенштейндаги банклардан бири билан амалга оширилган 80 та банк операциялари юзасидан текширив ўтказиш турибди. Лихтенштейн атрофидаги солиқ моҳираси 2008 йилнинг февраль ойидан бошланганда. Ушунда, Германия прокуратураси солиқлардан қочиб юрганлар ишини тергов қилиш жараёнида Лихтенштейндаги «LGT» банкнинг солиқ ходими Генрих Киббердан текширилган базасини сотиб олади. Унда «LGT» банкнинг барча миқозлари тўғрисида маълумотлар жамланган экан. Кейинчалик, Германия прокуратураси сотиб олинган ахборотлар базасини солиқдан бўйин тошлаб юрганларни жавобгарликка тортмоқчи бўлган давлатларга улаштиришга тайёр эканлигини билдирди. Мазкур маълумотлар Австралия, Буюкбритания, Канада, Франция, Греция, Италия, Янги Зеландия, Испания, Швеция ва АҚШда катта қизиқиш уйғотди. Ушбу давлатларнинг прокуратуралари ахборотлар базасида исми-шарифлари кўрсатилган фуқароларга қарши солиқ қонунчилиги бўйича тергов ишларини бошлаб юборди, деб хабар қилади «AFP» ахборот агентлиги.

«CNN» телекомпаниясининг хабар беришича, АҚШнинг Жанубий Каролина штати прокуратураси «Chesterfield High School» мактабини портлатиб юбормоқчи бўлган 18 ёшли ўқувчи Райан Шеленберннинг руҳий ҳолатини

«Columbine» воқеалари такрорланмади

текшириб беришни талаб қилмоқда. Прокурор Жей Хожнинг айтишича, ўспириннинг руҳий мувозанати жиддий шубҳа тугдирмоқда. Шеленберг бир неча кун аввал бошини деворга уриб, ёрган. Райан Шеленберг 19 апрель кунини ушлаган. Полициячиларнинг унинг ота-онаси қачиршиган. Гап шундаки, ўспирин интернет орқали 4,5 килограмм аммиак селитрасини сотиб олган. Селитранини уйларида келтириб беришганини

кўрган ота-она хавотирга тўшиб тезда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга хабар беришган. Унинг уйда ўтказилган тинтув натижасида портловчи моламани яратишда керак бўладиган барча компонентлардан ташқари, мактабни портлатиш режаси тасвирланган қўлдан қилган дафтар ҳамда аудиокассета топилган. Аудиокассета шикитиб кўрилганда Райан нима сабабдан ўз ўртоқларини ўлдирмоқчи эканини тўшунтириб ўтган ёзув борлиги аниқланди.

Терговчиларнинг фикрича, ўспирин «Columbine» мактабидagi оммавий қотилликни такрорламоқчи бўлган. Маълумки, 1999 йилнинг 20 апрелида «Columbine» мактабининг икки нафар ўқувчиси Эрик Харрис ва Дилан Клебонд 13 нафар мактабдошларини отиб ташлаб, охирида ўз жонларига қасд қилишган эди. Мазкур жиноят Американинг ўқув муассасалари тарихидаги энг катта оммавий қотиллик сифатида баҳоланди.

Ўқувчилар омон қолишди

22 апрель кунини Австриянинг Зольден шаҳрига кўчи қор кўчкиси тушди. Олиб борилган кўтқарув ишларининг натижасида табиий офат натижасида катта иқтисодий зарар етказилганлиги маълум бўлди. Аҳоли орасида қурбон-

лар йўқ, Аммо, Вент шахарчасидан Зольденга келиб ўқийдиган бир гуруҳ мактаб ўқувчиларининг қор кўчкиси тағдида қолиб кетишмаганининг ўзи мўъжизадир. Чунки табиий офатнинг энг аввигида чикқан жойи айнан болала ўтирган

автобус йўналишида бўлган. Қор кўчкиси энгига 100 метрни ташкил қилиб, Зольденнинг айрим кўчалари 3-4 метр қалинликдаги қор тағида қолиб кетган, деб хабар қилади «AFP» ахборот агентлиги.

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси жамоаси Ҳарбий прокуратура бўлим прокурори Жўрабой Имоновга падари бузрукворни **Жума ИМОНОВ**нинг вафот этганини муносабати билан ҳамдардлик изҳор қилади.

(Давоми. Бошланиши ўтган сонда).

Кўшни подъездининг биринчи қаватидagi тўққизинчи квартирада ёлғиз рус кампир билан иккита невараси бўлиб, кўёви билан қизи ишда экан. Унинг ён кўшниси ўнинчи квартира эшигининг очирилиши жуда қийин кечди. Ичкаридан магнитофонданми, радиодан қандайдир куй ва кимларнингдир шивир-шивир товушлари эшитилиб турар, аммо темир эшик ҳақдагина очила қолмасди. Бу нарса ички ишлар бўлими ходимларида баттар шубҳа уйғотди.

Ниҳоят, эшик тарақа-туруқ қилиб очилди ва остонада охиригача тугмаланмаган гулдор халатининг ёқасидан бўлиқ кўкраклари мўралаб турган, жингалакка мойил сочлари тўзиб, елкаси узра ёйилган, қош-кўзлари обдон бўйланган бир соҳибжамол кўринди. Унинг «тинчликми» деган маънодаги қарашда ҳам ҳадиқ, ҳам кўркув, ҳам хавотир, ҳам ҳайронлик сезилиб турарди. Учаска вакили бармоқ учини чеккасига тегизиб ўзини танитди ва муддаосини айтди. Аёл унинг гапига ишонқирамади шекилли, «Паспортдаги қайдни текшириб кўриш учун» бутун бир взвод юрадимми?» дегандек чимирлиб орқасига бурилди-да, таманно юриш қилиб уйга кириб кетди. Эшик очик қолди. Ичкарида яна кимнингдир борлиги аниқ эди. Ниҳоят, у ҳам кўринди. Афтидан, у ваннада чўмилётган бўлса керак, елкасига пар сочқ ташлаб олган ярим яланғоч, жиккаккинадан келган, ўрта ёшлардаги киши эди. У милиция формасидаги кишиларни кўрдию, худди суратга тушаётгандек серрайиб қолди. Сержант Қорабоев ичкарига бир-икки қадам кириб, ундан ҳам паспортини кўрсатишни сўради. Нотаниш кишининг кўзлари қинидан чиқиб кетгудек бир олайди-ю, «пас... пас...» деганча ичкарига кириб кетди. Зум ўтмай, боғли соҳибжамол аёл кўлида паспорт билан кўринди.

— Бу киши менинг меҳмоним бўладилар, — деди у интичка қилиб терилган қошларини кериб. — У кишининг паспортлари ёнларида эмас.

— Буни эсининг аҳамияти йўқ. Кимликларини билсак бўладими? — сўради лейтенант Жўраев энаси си қотиб.

— Буни нима аҳамияти бор? — ўқрайди аёл ва совуққина қилиб кўйиб қўйди. — Ҳар қалай бирон кишини уйга меҳмонга тақлиф қилиш ҳуқуқимиз бўлса керак!

— Бизгадеса, элликтасини бошлаб келмайсизми? — деди учаска вакили жаҳд билан, — Бизни шу одамнинг шахси қизиқтиряпти?

— Қизиқтирмай кўяқолсан, — деди аёл унинг гапини чўрт кесиб. — Бу киши ҳам сизларга ўхшаб давлат идорасида ишлайдилар...

— Айнан қайси идорала? — деди лейтенант Жўраев. — Бу ерда нима қилаяптилар?

— Қизиқ экансиз-ку, — чимирлида аёл лейтенантга норози қиёфада қараб. — Бу ерда нима иш қилаётганининг сизга нима алоқаси бор? Балки, бирга тўшқанда ётгандирми?.. Балки, гаплашиб ўтиргандирми? Хўп, бу киши ўйнашим десам қутуламанми?

Милиционерлар бир-бирларига маъноли қараб қўйишди.

— Эрингиз... болаларингиз йўқми? — сўради милиционерлардан бири.

— Эрим ўлиб кетган, — деди аёл совуққина қилиб, — болаларим бувиникида... Мен эса йилгитча, эътиборингиз учун ўзимга эр танламан. Уз танамга ўзим хўжайинлик қилишга ҳаққим борми?

— Жуда ҳақ-хўқунингизни яхши биларкансиз, — кинояли жимлайди лейтенант Жўраев. — Хафа бўлманг, безовта қилмоқчи эмасдик... Биз... бир жиноятчини қидираётгандик. Шу ўртага яширинган бўлиши керак.

— Ҳар ҳолда менинг уйимга яширинган бўлмаса керак? — деди аёл заҳаранда қилиб, — бу киши... уйнашим эса, между прочим, яшириниб келиб юрмайди. Тўғри кириб келаверади...

Хуллас, бу ҳангома яна анча чўзилиши мумкин эди. Лекин бунга ички ишлар ходимларининг на вақти, на тоқатлари бор эди. Шунинг учун гапни қисқа қилиб, чиқиб кетишди...

Навбат, иккинчи қаватга келди. Ўн би-

— Анавилар фикусми? — яна сўради сержант.

— Йўқ, церопегия, — деди аёл қисқакгина қилиб.

Лейтенант сержантга ҳайрон кўз қирини ташлаб қўйди.

— Мабодо, пеларония гулини ўстирмагансиз? — баттар ҳаммани ҳайрон қолдирди сержант ичкарига интилиб. — Мен уйда ўстираётгандим, қуриб қолди.

— Йўқ. Менда унақаси йўқ, — деди аёл сержантга ижиргангандек қараб.

— Агар рухсат берсангиз, ичкаридаги гулларни ҳам бир кўрсам дегандим. Мен ҳам тувакда гул

— Кўрсам бўладими?

— Кеңирасизу, бошқа ишингиз йўқми? — жаҳд билан деди аёл.

— Бу ер гул дўкони эмас-а?

— Дукон дейсиз-а? — қулди сержант. — Нақ, «Ботаника боғи»нинг ўзи-ку! Йўқ гулнинг ўзи йўқ-а? Қойил!

— Уёққа чиқманг, — деди аёл. — Балкон ифлос. Оёқ кийимингиз кир бўлади...

Ҳеч нимага тушунолмаётган лейтенантнинг аёлга кўзи тушди-ю, ҳегади унинг юзи оқариб, лаблари титраётганини сезиб қолди ва уни чалғитишга уринди.

— Нима, ёлғиз яшайсизми? —

учаска вакили антрайиб. — Уйда... тувакда ҳам наркотика ўстирса бўларкан-да?

— Учасига барибир, — қулди сержант. — Бу аёл шунга ихтисослашган... Жуда уста, илонинг ёғини ялаган кўринади. Биз қидираётган наша-ю кўкнориларни у етиштириб тайёрлаб беради. Оқ «Жигули»лик новча бўлса, уларни пуллайди. Бир грами неча пул туришини айтишми шарт эмасдир?..

Буниси энди мутлақо қутилмаган ҳол эди. Ҳамма ҳайратдан донг қотиб қолди. Сержант Қорабоев лейтенантга «рухсатингиз билан» деди-да, яна эшикни тақиллатди. «Ким?» деган овоз эшитилди ичкаридан.

— Мен, кеннойи, — деди сержант елкаси оша шерикларига кўз қисиб. — Бир дақиқага... бир нарса сўраб олсам дегандим?

— Вақтим йўқ, — деди аёл кўрслик билан.

— Майли, унда шу ерда қутураман, — деди сержант ҳам бўш келмай.

Эшик ноилож очилди ва аёлнинг чўдек ёниб турган кўзлари, нафратга, газабга тўлган юзи кўринди.

Сержант тақаллуфсизлик билан ичкарига кирмоқчи эди, аёл йўлини тўсди.

— Четроқ ўтиб туриш, хоним, — деди сержант. — «Ботаника боғи»нигизни шерикларимга ҳам бир кўрсатай!

— Бунга ҳаққингиз йўқ! — унинг қўлига ёпишди аёл.

— Йўлимни тўсманг! — уни

«Ботаника боғи»нинг сири

ринчи квартиранинг эшиги қулф, ҳеч ким йўқ экан. Унинг рўпарасидаги ўн иккинчи рақамли хона эшигини тақиллатишди. Бу эшик ҳам анчадан кейин очилди. Қалди-қомати келишган, қош-кўзлари чиройли бўлса-да, илондек совуқ бир жувон эшикни очди-ю, негадир ҳайрон бўлиб қолди.

— Келинлар, хизмат? — деди рўпарасидаги милиционерларга ҳайратла боқиб.

— Биз паспортларни, турар жойи қайд этилган маълумотларни текшираётгандик, — деди учаска вакили. — Уйда яна ким бор?

— Ҳеч ким йўқ, ёлғиз ўзимман, — жувон шундай деб, орқасига буррилиб ичкарига кириб кетди ва гилофли паспортини олиб чиқди.

— Хў-ўш, Мансурова Шоҳида, шунақами? — деди лейтенант Жўраев паспортни varaқлаб кўраркан, ичкарига кўз ташлаб.

Аёлнинг нозик елкаси оша торгина йўлак ва шифтгача ўсиб, шоҳлаб кетган қандайдир гуллар кўзга ташланиб турарди. Сержант Қорабоев қизиқсиниб ичкарига мўралади-ю, ниманидир сездди шекилли, лейтенантга маъноли қараб қўйди.

— Гулларга жуда ишқибоз экансиз-да? — деди негадир қулимсираб.

— Ҳа, гул ўстиришни яхши кўраман, — жавоб берди аёл энаси си қотибгина.

ўстириш касалига учраганман-да! — қулди сержант Қорабоев.

Бу гап аёлга ёқинқирамаган бўлса-да, «ана, залда бор» дея имо қилди. Сержант тақлифни ҳам қутиб ўтирмай ичкарига кирди. Аёл ҳам унга эргашди. Лейтенант бошқа милиционерларга «шу ерда туриб туришларга» дегандек имо қилиб, ўзи уларнинг орқасидан эргашди. Ҳақиқатан ҳам, икки хонали уйнинг зали-ю, йўлаклари катта-кичик туваклардаги гулларга тўлиб кетганди. Зал тарафдан сержантнинг худди гулшунос олимлардек гап сотаётгани эшитилиб турар, лейтенантнинг эси бунга борган сари қулгиси қис тарди.

— Ана у, колумнея, — дерди у бидирлаб, — уни биз тарафларда тошёрар ҳам дейишадилар... Анавиниси, пеларгония... буни беғония, унис янглишмасам, селангелла бўлса керак. Зўр гул-да! Пояси осилиб, ер бағирлаб, деворга илашиб ўсиб ётаверади. Гуллари жуда чиройли-а? Қузда гулдайдими?

Аёл унга жавобан истар-истамас нимадир деди. Сержант эса «гулшуносликка» тамоман берилиб кетган ва бу хатти-ҳаракати билан лейтенантни таажжубда қолдирётган эди.

— Ия, балкон ҳам гулларга тўлиб кетибди-ку? — хитоб қилиб юборди билан сержант Қорабоев.

сўради у аёлга синовчан тиклиб.

— Ҳа, — деди аёл ҳамон сержантдан кўз узмасликка ҳаракат қилар экан.

Сержант Қорабоев эса парвойипалак балконга чиқди-ю, зум ўтмай қайтиб ва лейтенантга «кетдик» дегандек бош ирғиди. Ташқарига юришди. Аёл шоша-пиша эшикни қулфлади. Ҳамма ҳайрон эди.

— Бўлди, — деди сержант Қорабоев шивирлаб ва қафти орасига яширган қизғимтир сарғиш гулни кўрсатди. — Мана буни биологидя «папавер» дейишадилар.

— Нимадан бу? — ҳайрон бўлди учаска вакили.

— Бўпти, биология дарсини йиғиштири! — деди лейтенант Жўраев. — Майнавозчилик қилганинг етар!

— Майнавозчилик эмас, ўртоқ лейтенант, — бош чайқали сержант сирли қулимсираб. — «Папавер»ни ўзбек тилида кўкнори дейишадилар...

— Нима? — деб юборди лейтенант ҳайратини яширолмади.

— Ҳа, бу уй бекаси ҳаммаёқни гулга тўлдириб, балкониди катта тувакда кўкнори ҳам ўстираркан, — шивирлади сержант, — аввал гуллайди, кейин кўсақ тугади. Кўсақасидан эса тилиб опий олишди. Бу аёл оддий гул ишқибози эмасга ўхшайди...

— Ана холос! — деб юборди

нари итарди сержант ва қафтини очиб кўрсатди, — мента манавинақ гулдан жиндек керак эди...

— Бу қанақаси? — чиққириб юборди аёл бирдан. — Нега мента шантага қилаяписиз? Бундай қилишга, уйимга бостириб киришга ҳаққингиз йўқ!

— Ҳаққимиз борми-йўқми, энди бунисини жиноят-қидирув бўлимига борганда аниқлаймиз! — деди лейтенант Жўраев совуққина қилиб.

***

Шундай қилиб, уйда тувакларда кўкнори ўстириб, гиёҳванд модда тайёрлаб сотадиган гулчи аёл қўлга тушди. Эртасигаёқ унинг «новча» шериги, ўйнаши ҳам ушланди. «Ботаника боғи» операцияси ана шундай ниҳоясига етди. Унинг муваффақиятли якунланиши муносабат билан сержант Қорабоевга ташаккур билдирилди ва қимматбаҳо совға билан тақдирланди.

Мен бу воқеани Қорабоевнинг ўзидан эшитдим. У билан тасодифан университет ҳовлисида танашиб қолдик. Буни қарангки, у икки йилдан бери биология факультетига ўқишга киришга ҳаракат қилар, ҳар сафар бали етмай қолар, бу йил ҳам бахтини бир синаб кўриш ниятда ҳужжат топшираётган экан. Бор гап шу!..

Huquq
yuridik gazeta

Та'сисчи:
Ўзбекистон
Respublikasi
Бosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:

Jahongir MAKUMOV

Tahrir hay'ati:

Yusupboy G'OIPOV, Bahridin VALIYEV,
Baxtiyor NAZAROV (Bosh muharrir
o'rinbosari), Svetlana ORTIQOVA, Tohir
MALIK, Sherzodxon QUDRATXOJAYEV,
Fozil MAMASHARIPOV (mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-82,
233-10-53.

E-mail: huquq97@mail.ru
Faks: 233-64-85, 233-10-53.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida
0188-raqam bilan to'xyatga olingan. Nashr ko'rsatkichi — 231

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va
suratlar egalariga qaytarilmaydi.
Mushtaflaming fikrlari tahririyat fikridan
farqlanishi mumkin. Nashrimizdan
ko'chirib olinganda «HUQUQ»dan
olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat
ahamiyatiga molik materiallar **
belgisi ostida chop etiladi.

Buyurtma № — 355. 21 933 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va
sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: **Doniyor XALILOV**
Musahhih: **A.MUSTAFOYEVA**

Gazeta «Sharq» NIMK bosmaxonasida ofset usulida
chop etiladi. Korxonaning manzili: Toshkent shahar,
Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta
haftaning
payshanba
kunlari
chiqadi.

Sotuvda
erkin narxda